

Kallelse

Beslutande organ	Utbildningsnämnden
Mötesdatum	2025-08-27
Tid	13.15
Plats	Förskolan Savannen, Björnstigen 2 Kolsva

Föredragningslista

Nr	Ärende	Föredragande
1.	Val av protokolljusterare	
2.	Fastställande av ärendelista	
3.	Information om kursen ungt ledarskap - Karlbergsskolan	Hanna Czitrom Gustafsson, Maria Strömberg
4.	Budgetuppföljning månad 5 och 7	Lars Holmgren
5.	Yttrande motion - Sluta servera endast soppor en dag i veckan på våra skolor (SD)	Fredrik Lundquist
6.	Yttrande motion - Se över biotillgängligheten av proteiner och sträva mot animaliska alternativ (SD)	Fredrik Lundquist
7.	Uppföljning och analys av information och erbjudande av förskola	Nina Ullsten
8.	Presentation av vårdnadshavarenkät förskola 2025	Nina Ullsten
9.	Elevfrånvaro grundskola och gymnasieskola vårterminen 2025	Pär Ellmin, Anna Ulfves
10.	Information och rapporter	
11.	Delegationsbeslut	

Andreas Trygg
Ordförande

1 Val av protokolljusterare

Förslag till beslut

Utse Anna-Carin Ragnarsson (KD) att justera protokollet.

Beslutsunderlag

I tur att justera är Anna-Carin Ragnarsson (KD).

2 Fastställande av ärendelista

Förslag till beslut

Ärendelistan fastställs.

Beslutsunderlag

Kallelse till utbildningsnämndens sammanträde den 27 augusti 2025.

3 Information om kursen ungt ledarskap - Karlbergsskolan

Föredragande: Hanna Czitrom Gustafsson, Maria Strömberg

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Hanna Czitrom Gustafsson (elevassistent) och Maria Strömberg (fritidspedagog) vid Karlbergsskolan berättar om arbetet med Ung förebild.

4 Budgetuppföljning månad 5 och 7

Diarienummer: UN 2025/407

Föredragande: Lars Holmgren

Förslag till beslut

Godkänna den ekonomiska redovisningen för månad 5 och 7.

Ärendebeskrivning

Samtliga verksamheter har under våren arbetat med att förbereda och anpassa organisationen inför det kommande läsåret. Inom respektive verksamhetsområde föreligger olika utmaningar, varav den mest framträdande ekonomiska utmaningen återfinns inom den anpassade grundskolan. Under de senaste åren har denna verksamhet behövt omstrukturera sin organisation för att möta en växande elevgrupp med omfattande stödbehov. Trots betydande insatser bedöms det inte vara möjligt att uppnå en budget i balans inom denna verksamhet. Det råder fortsatt osäkerhet kring intäkter från andra kommuner samt kring varje enskild elevs behov och den anpassning som kan krävas i undervisningsgrupperna. Därtill är skolgårdarna vid anpassad skolas moduler ännu inte färdigställda, vilket påverkar resursbehovet vid utevistelser.

Inom gymnasieverksamheten syns däremot ett positivt ekonomiskt utfall, där kostnaderna för utresande elever understiger budgeterade nivåer till följd av elevernas val. Det överskott som uppstår inom gymnasiet bedöms kunna bidra till att täcka underskottet inom den anpassade skolan.

För att nämnden ska kunna uppnå en budget i balans vid årets slut är det av stor vikt att samtliga planerade organisationsförändringar genomförs enligt beslut. Detta är särskilt angeläget med hänsyn till att budgetramen för år 2026 minskar, vilket innebär att nämndens verksamheter i praktiken behöver generera ett överskott under höstterminen för att undvika att inleda det nya året med underskott och krav på ytterligare besparingar.

Beslutsunderlag

Månadsrapport maj 2025

Månadsrapport juli 2025

Utbildningsnämndens arbetsutskott (UN AU 2025-08-13 §82)

5 Yttrande motion - Sluta servera endast soppor en dag i veckan på våra skolor (SD)

Diarienummer: UN 2025/933

Föredragande: Fredrik Lundquist

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Överlämna yttrandet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-14 § 45 att ta upp motionen till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen. 2025-05-06 § 179 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att remittera motionen till måltidsenheten vid utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Motionen lyfter synpunkter på att det en dag i veckan serveras soppa som huvudrätt i skolrestaurangerna. Det framförs oro för att detta inte mättar tillräckligt, vilket skulle kunna leda till ökad konsumtion av snabbmat, sämre näringsintag och försämrad inlärning.

Livsmedelsverkets rekommendationer

Livsmedelsverket är den nationella myndigheten som ansvarar för riktlinjer kring skolmåltider. Enligt deras vägledning ”Bra måltider i skolan” är skolmaten ett pedagogiskt verktyg som både ska vara:

- Näringsriktig över tid (ej varje enskild dag).
- Varierad i råvaror och maträtter.
- Miljömässigt hållbar och bidra till minskat matsvinn.

Soppa med bröd och pålägg kan mycket väl ingå i en fullvärdig lunch, förutsatt att måltiden är näringsberäknad och följer riktlinjerna för energi- och näringsinnehåll. Soppdagar kan också användas för att balansera klimatpåverkan, minska köttkonsumtionen och ge utrymme för kreativa och vegetariska alternativ.

Barns mättnad och acceptans

Det är viktigt att elever erbjuds en måltid de blir mätta av och vill äta. Därför arbetar måltidsverksamheten löpande med att:

- Utvärdera måltider via matgästdialog i matsalen och dialog i matråd.
- Säkerställa att bröd, pålägg, en riklig salladsbuffé och dryck alltid ingår. (Salladsbuffén innehåller som regel alltid sallader med kolhydrater och sallader med proteiner),
- Variera typer av soppor, i dialog med elever, så att det serveras soppor som upplevs som mer mättande och faller så många som möjligt i smak.

Flera kommuner, exempelvis Uppsala, Göteborg, Karlstad och Örebro, serverar soppa som en återkommande rätt, och har visat att acceptansen ökar med involvering av elever och god smak.

Om elever väljer bort maten

Om elever väljer att lämna skolrestaurangen och köpa annan mat, behöver det undersökas djupare genom dialog med eleverna. Ofta handlar det inte enbart om vilken rätt som serveras, utan om trivsel i matsalen, sociala faktorer eller förutfattade meningar om viss mat.

Livsmedelsstrategi och hållbar utveckling

Regeringens livsmedelsstrategi pekar på att offentliga måltider ska bidra till god folkhälsa och hållbar livsmedelskonsumtion. Soppa kan vara ett klimatsmart, resurseffektivt och pedagogiskt val.

Sammanfattning

- Soppa med bröd, pålägg och salladsbuffé kan ingå i en näringsrik och mättande måltid enligt Livsmedelsverkets riktlinjer.
- Måltidsverksamheten utvärderar löpande gästnöjdhet och mättnad.
- Elevinvolvering och måltidsmiljö är centrala faktorer för att minska att mat väljs bort.
- Mångfald i maträtter, även enklare rätter, är en viktig del i hållbara offentliga måltider.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-06-02

Motion – Sluta servera endast soppor en dag i veckan (SD)

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-06 § 179

Utbildningsnämndens arbetsutskott (UN AU 2025-08-13 §80)

Kopia till

Kommunstyrelsen

6 Yttrande motion - Se över biotillgängligheten av proteiner och sträva mot animaliska alternativ (SD)

Diarienummer: UN 2025/934

Föredragande: Fredrik Lundquist

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Överlämna yttrandet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-14 § 45 att ta upp motionen till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen. 2025-05-06 § 178 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att remittera motionen till måltidsenheten vid utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Motionen föreslår att kommunen inte ska servera vegetarisk kost utan att ta hänsyn till dess biotillgänglighet av proteiner, samt att det alltid ska finnas ett animaliskt alternativ till skollunchen. I svaret nedan behandlas dessa förslag med utgångspunkt i Livsmedelsverkets nationella riktlinjer, Folkhälsomyndighetens rekommendationer samt erfarenheter från andra kommuner.

Näringsmässiga aspekter av vegetarisk mat

Enligt Livsmedelsverkets nationella riktlinjer för måltider i skolan är en välplanerad vegetarisk kost fullt tillräcklig för att tillgodose barns näringsbehov. Det kräver dock kunskap i sammansättning och variation. Vegetariska måltider i skolan planeras av utbildad personal inom måltidsenheten, som säkerställer ett utbud som möjliggör ett intag av bland annat protein, järn, zink och B12, ofta genom att kombinera baljväxter, fullkorn, mjölkprodukter och berikade livsmedel.

Hälsa och hållbarhet i skolmåltiden

Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket betonar vikten av skolmåltider som främjar både hälsa och hållbar utveckling. Att erbjuda vegetariska rätter är en del i att bidra till minskad klimatpåverkan från offentliga måltider, i linje med Sveriges nationella livsmedelsstrategi och Agenda 2030. Detta innebär inte att barn 'tvingas' äta vegetariskt, utan att de erbjuds näringsrika alternativ med möjlighet att välja.

Erfarenhet från andra kommuner

Många svenska kommuner har infört vegetariska dagar eller ökat andelen växtbaserade rätter i skolmåltiderna utan att tumma på näringsinnehåll. Det är en pedagogisk möjlighet att stärka elevernas kunskap om matens ursprung, miljö och hälsa. Utvärderingar visar att acceptansen ökar när elever involveras i utvecklingen av måltiderna, och variationen säkerställs genom kontinuerlig uppföljning och kvalitetsarbete.

Sammanfattning

Vegetarisk mat i skolan är ett näringsmässigt fullgott alternativ som främjar såväl hälsa som hållbar utveckling. Det är viktigt att maten är god, varierad och näringsriktig – oavsett om den innehåller animaliska produkter eller ej. Att alltid kräva ett animaliskt alternativ riskerar att motverka kommunens målarbete kring måltidernas klimatpåverkan samt Livsmedelsverkets riktlinjer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-06-02

Motion – Se över biotillgänglighet av proteiner och sträva mot animaliska alternativ (SD)

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-06 § 178

utbildningsnämndens arbetsutskott (UN AU 2025-08-13 §81)

Kopia till

Kommunstyrelsen.

7 Uppföljning och analys av information och erbjudande av förskola

Föredragande: Nina Ullsten

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Hemkommunen ska genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare till barn som ska erbjudas förskola och som inte har en plats och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Första kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år. Kontakt ska sedan tas inför varje höst och varje vår då barnet inte har en plats i förskola. Sista kontakten ska tas inför våren det år barnet fyller sex år. Skolchef för förskolan informerar om hur många barn via vårdnadshavare som har kontaktats, samt hur många som tackat ja, nej samt inte svarat.

8 Presentation av vårdnadshavarenkät förskola 2025

Diarienummer: UN 2025/53

Föredragande: Nina Ullsten

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Varje vår genomför utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen enkätundersökningar riktade till våra vårdnadshavare till barn i förskola. Enkäterna genomförs från och med 2024 i egen regi.

Vårdnadshavarenkäten i förskola visar även i år på ökade resultat på de flesta frågor som vi ställer (12 ökning, 4 minskningar). Både de positiva och negativa förändringarna är dock marginella. Resultaten är därmed fortsatt höga.

Förvaltningen konstaterar att svarsfrekvensen ligger kvar på samma nivå som föregående år.

Beslutsunderlag

Vårdnadshavarenkät förskola köpings kommun 2025.

9 Elevfrånvaro grundskola och gymnasieskola vårterminen 2025

Diarienummer: UN 2025/50

Föredragande: Pär Ellmin, Anna Ulfves

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Varje termin sammanställer utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen statistik utifrån elevfrånvaro i våra grundskolor, anpassad grundskola samt gymnasiet som utbildningsnämnden får ta del av. Mer omfattande frånvarostatistik sammanställs och delges till respektive skola och skolchef för vidare analysarbete.

I Köpings kommun har vi under en längre tid sammanställt och redovisat andel elever som har en total frånvaro (både giltig och ogiltig) över 10 %. På en termin betyder det ungefär 9 dagars frånvaro. I grundskolan är det 49 % av eleverna som har en frånvaro över 10 %, och på gymnasiet är det 75 % av eleverna. Andelen frånvaro över 10 % skiljer sig en del mellan våra skolor och gymnasieprogram.

Från och med höstterminen 2022 sammanställer och redovisar vi även den giltiga och ogiltiga snittfrånvaron per elev. I grundskolan är den genomsnittliga giltiga

frånvaron per elev 13 % och den ogiltiga 2 % På gymnasiet är den genomsnittliga giltiga frånvaron per elev 22 % och den ogiltiga 5 %.

Beslutsunderlag

Elevfrånvaro grundskola och gymnasieskola vårterminen 2025

10 Information och rapporter

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Ankomstdatum	Åtgärd/handling	Avs./mott.	Ärendnr
2025-05-22	Riktlinje för alkoholförbud och dispenser i kommunägda lokaler	Kommunstyrelsen	UN 2025/1013
2025-05-22	Beslut efter planerad kvalitetsgranskning anpassad grundskola	Skolinspektionen	UN 2025/252
2025-05-23	Skrivelse om löneöversyn skolledare	Sveriges skolledare	UN 2025/1021
2025-05-23	Protokollsutdrag svar på remiss	Kommunstyrelsen	UN 2025/515
2025-05-27	Kontrollrapport Elundskolan	Samhällsbyggnadsförvaltningen	UN 2025/1040
2025-06-04	Kontrollrapport Karlbergsskolan	Samhällsbyggnadsförvaltningen	UN 2025/1072
2025-06-09	Dokument från Arbetsmiljöverket	Arbetsmiljöverket	UN 2025/389

2025-06-18	Kontrollrapport Koltrasten	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/1103
2025-06-19	Kontrollrapport Nyckelbergsskolan	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/1111
2025-07-14	Protokollsutdrag	Kommun- fullmäktige	UN 2024/82
2025-07-14	Protokollsutdrag	Kommun- fullmäktige	UN 2025/1152
2025-07-14	Protokollsutdrag	Kommun- fullmäktige	UN 2025/1153
2025-07-14	Protokollsutdrag	Kommun- fullmäktige	UN 2025/1154
2025-07-14	Protokollsutdrag	Kommun- fullmäktige	UN 2025/1155
2025-07-16	Beslut Ungdomskraft/Vä- gen till framgång	Svenska ESF- rådet	UN 2025/1156
2025-08-07	Beslut om sanktionsavgift	Samhällsbyggnads- förvaltningen	UN 2025/955
	Protokoll	Ungdoms- fullmäktige	

11 Delegationsbeslut

Förslag till beslut

Notera informationen.

Ärendebeskrivning

Företeckning över beslut fattade i delegation:

Förvaltningschef nr 16-22, 2025

Antagningshandläggare nr 3-4, 2025

Rektor Karlbergsskolan nr 1-8, 2025

Rektor Malmaskolan (Johan H.) nr 2-4, 2025

Rektor Malmaskolan (Gun-Marie P.) nr 5-6, 2025
Rektor Anpassad skola (Robert Örling nr 1, 2025

Månadsrapport

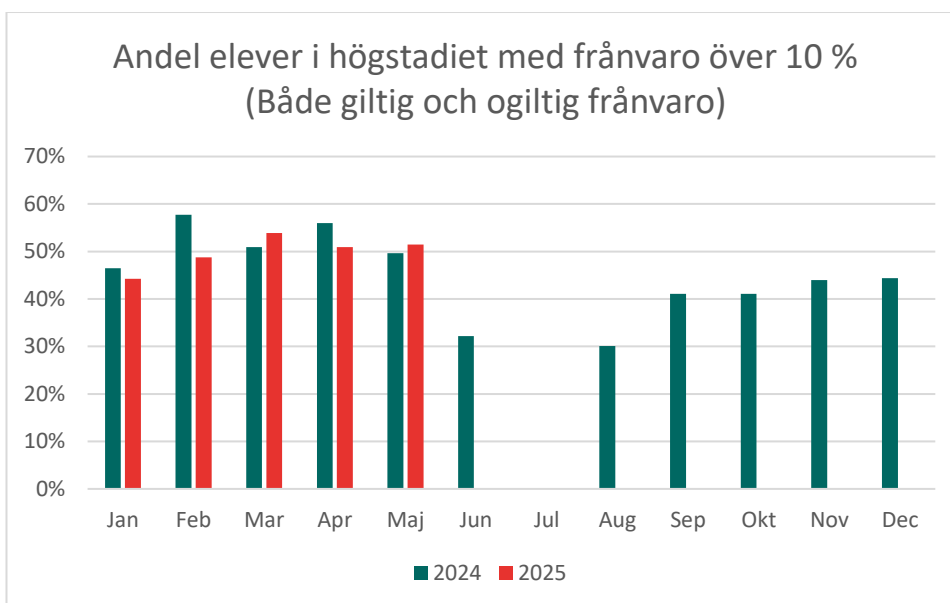
Maj 2025

Utbildningsnämnden

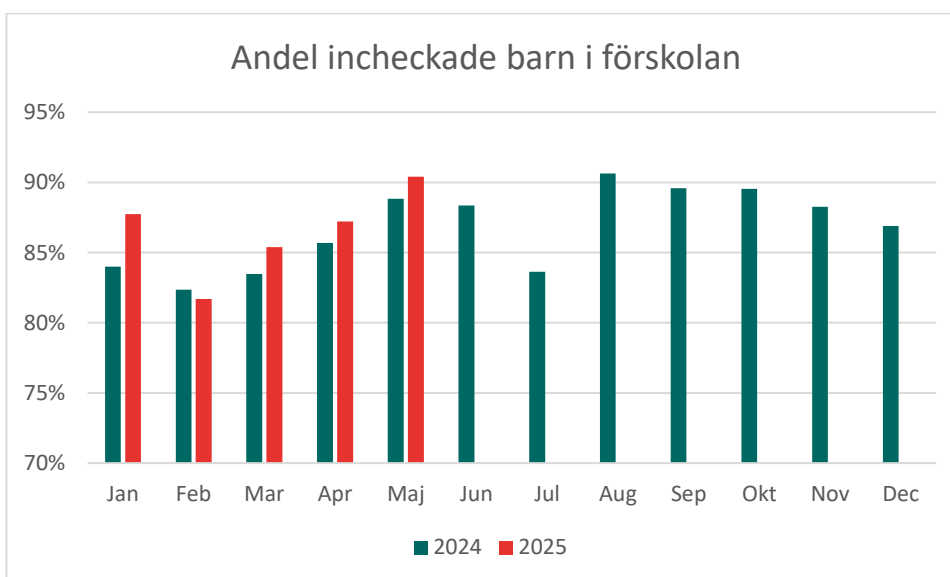
Innehåll

Verksamhetsstatistik.....	3
Medarbetare	5
Ekonomisk analys.....	6
Driftredovisning.....	6
Sammanfattande analys avvikelse perioden	6
Sammanfattande analys budgetavvikelse	6
Åtgärdsplan	7
Investeringar	8

Verksamhetsstatistik

Andelen elever som närvarar på lektioner och deltar i undervisningen är viktig för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig kunskaper som motsvarar den nivå som eleven har möjlighet att nå.

För att barnen inom förskolan ska kunna tillvarata den pedagogiskt ledda undervisningen behöver barnen närvara i förskolan. Det gäller inte minst för sin språkutveckling.

Sammanfattande analys

Andelen elever i högstadiet med frånvaro över 10 % har under året varit lägre än under samma period förra året med undantag i mars och maj. Under förra året var

sjukfrånvaro hög under februari, vilket medförde att en naturlig minskning i mars. Vi ser också att sjukfrånvarotoppen i februari i år är förskjuten till mars. För hela året ser det bättre ut än föregående år. Förhoppningsvis kommer den minskade frånvaron att leda till att fler elever tillgodogör sig mer kunskap.

Trenden från föregående år med ökad andel incheckade barn inom förskola håller i sig. I februari var det en minskning med en knapp procent. Historiskt är det många barn som är drabbade av sjukdom i februari. För hela året ser det fortfarande ut som att andelen incheckade barn kommer att öka.

Medarbetare

Sjukfrånvaron för nämnden var under april 6,79 %. Jämfört med samma period föregående år innebär detta en minskning med 0,14 %. Skillnaden i sjukfrånvaro mellan olika åldersgrupper inom nämnden totalt är 2,4 %. Skillnaden gäller mellan åldersgruppen 50 år och äldre som har lägst och under 30 år som har högst. Skillnaden mellan könen är dock större då kvinnor har mer än fyra procentenheter högre sjukfrånvaro än männen.

Den verksamhet som har högst sjukfrånvaro är måltidsenheten som ligger på 13,31 % och efter den kommer den förskolan med 10,12 % och anpassad skola med 7,74 %.

Gymnasiet hamnade på 0,66 % och grundskolan på 4,71 % vilka båda ligger under snittet för nämndens medarbetare.

Sammanfattande analys

Oavsett sektor är sjukfrånvaron genomgående högre bland kvinnor än bland män. Detta mönster är tydligt i både offentligt och privat drivna verksamheter. Inom förskolan i Köping arbetar nästan bara kvinnor. Förskolan är också den verksamhet där medarbetarna kommer i närkontakt med barnen och risken för att smittas av sjukdomar därmed blir högre. Vid höga sjuktal bland barnen brukar även sjuktalen öka bland personalen vilket är fullt naturligt.

Den anpassade skolan är den verksamhet med flest anmälda arbetsskador. Medarbetarna inom den anpassade skolan som arbetar med elever som läser ämnesområde (tidigare träningskolan) möter elever som är utåtagerande där det förekommer både sparkar, slag och bett.

Måltidsenheten är den verksamhet som har högst sjukfrånvaro. Under februari och mars låg sjukfrånvaron på samma nivå som under 2024. Långtidssjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år inom måltidsenheten. För att motverka sjukfrånvaron bedriver måltidsenheten friskvård för sin personal.

Historiskt brukar den totala sjukfrånvaron för nämnden ligga på cirka sju procent under april.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhet nivå3 (mkr)	Utfall perioden	Budget perioden	Avvikelse perioden	Års-budget	Prognos	Budget-avvikelse*	Bokslut föregående år
Nämnd- o styrelsevht	0,3	0,2	0,0	0,6	0,6	0,0	0,2
Övrig politisk vht	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Fritidsgårdar	0,6	0,6	0,0	1,5	1,5	0,0	0,0
Öppen förskola	1,1	1,0	-0,1	2,4	2,4	0,0	0,5
Förskola	75,1	76,2	1,2	159,4	159,4	0,0	10,0
Pedagog vht gem adm	9,5	7,9	-1,6	47,8	47,8	0,0	4,9
Förskol skolb gem adm	5,6	5,2	-0,4	13,0	13,0	0,0	0,1
Fritidshem	14,4	16,1	1,7	39,1	39,1	0,0	0,0
Skolväs barn gem adm	12,2	10,5	-1,7	25,7	25,7	0,0	-1,4
Förskoleklass	-1,1	7,2	8,4	17,6	17,6	0,0	2,0
Grundskola	109,7	100,2	-9,5	211,4	211,4	0,0	3,7
Anpassad grundskola	23,1	22,7	-0,4	44,0	45,0	-1,0	-8,2
Gymnasieskola	47,5	50,7	3,2	118,9	116,4	2,5	1,0
Anpassad gymnasieskola	3,0	9,1	6,1	12,9	14,4	-1,5	-1,4
Insats enl LSS/SFB	0,2	0,5	0,3	0,8	0,8	0,0	0,1
Summa nämnd	301,0	308,3	7,3	695,2	695,2	0,0	11,6

Sammanfattande analys avvikelse perioden

Nämndens ackumulerade avvikelse gentemot budget per den sista april uppgår till 7,3 miljoner kronor. Denna budgetavvikelse förklaras huvudsakligen av att datakörningen för fakturering av interkommunala ersättningar inte sammanfaller med den budgeterade perioden. Detta har resulterat i en tillfällig diskrepans som kommer att justeras under kommande månader.

Sammanfattande analys budgetavvikelse

Nämndens prognos för helåret indikerar ingen avvikelse i förhållande till årsbudgeten.

Följande faktorer bidrar till osäkerheten i denna prognos. Organisationsförändringar inom skolverksamheten mellan läsåren 2024/2025 och 2025/2026, vilka kan komma att påverka resursfördelningen och därmed budgetutfallet.

Interkommunal ersättning och bidrag till fristående verksamheter, där fluktuationer i elevströmmar kan få betydande ekonomiska konsekvenser. Elevflöden mellan

kommuner, där antalet gymnasieelever från Köping som väljer att studera i andra kommuner medför höga kostnader. Samtidigt genererar inresande gymnasieelever från andra kommuner intäkter, vilket delvis kompenserar dessa utgifter. Den preliminära antagningen indikerar att det inte är lika många utresande elever i årskurs 1 till hösten som befarat, vilket ser ut att ge ett överskott på interkommunal ersättning på gymnasieskolan med 2,5 mkr.

Interkommunal ersättning inom den anpassade skolan, där ersättningen per elev är hög på grund av självkostnadsprincipen. Detta gör intäkterna från denna ersättning till en central del av budgetutfallet. Utvecklingen inom anpassad skola, där Kungsörs kommun kommer att etablera en högstadiesamfundning för elever som läser ämnen. Tidigare har kommunen endast bedrivit verksamhet för låg- och mellanstadiet för denna elevgrupp. Samtidigt kommer Köping att fortsätta att ta emot elever som läser ämnesområden (tidigare kallat träningsskola). Ekonomiska utmaningar inom anpassad skola, där verksamheten under de senaste åren har arbetat för att anpassa sin organisation till en ökande elevgrupp med omfattande behov. Anpassad skola arbetar nu med att forma organisationen inför läsåret 2025/2026 för att nå en budget i balans.

Till höstterminen kommer elever flytta in till kommunen vilket kommer påverka genom både intäktsbortfall samt ökade kostnader på interkommunal ersättning. För anpassad grundskola kommer kostnaderna öka med 1 mkr samt den anpassade gymnasieskolan väntas ge ett underskott med -1,5 mkr.

Åtgärdsplan

Sammanfattande analys

För att nämnden ska kunna uppnå en budget i balans vid årets slut bygger åtgärdsplanen på att verksamheten hanterar budgetavvikelse inom det egna verksamhetsområdet, vilket har varit en strategi som framgångsrikt tillämpats tidigare år.

Inom anpassad skola genomförs för närvarande ett omfattande organisatoriskt arbete. Syftet är att tydligt definiera och strukturera verksamheten genom en uppdelning mellan de två rektorerna. Detta sker efter flera år av successiv expansion, vilket har inneburit en ökning av både personal och lokaler. Det förväntas att dessa organisatoriska förändringar kommer att bidra till en mer effektiv resursanvändning och därmed en bättre ekonomisk balans.

I och med att skolverksamheten är organiserad utifrån läsår och inte budgetår är det nu viktigt att verksamheter sätter en organisation för läsåret 2025/2026 som innehåller färre personer för att möta 2026 års rambudgetminskning. Vid för stor organisation under vårterminen 2026 kommer eventuella underskott att behövas hämtas hem under höstterminen som utgör drygt fem månader.

Investeringar

Sammanfattande analys

Investeringsprojekt	Ack utfall, mkr	KF- budget 2025, mkr	Tilläggs- budget 2025, mkr	Ombudgetering från 2024, mkr	Ombudgetering från tidigare år, mkr	Total budget 2025, mkr	Prognos 2025, mkr	Budget- avvikelse 2025, mkr
63002 Förskolor invent	1,1	0,6	0,0	0,9	0,0	1,5	1,5	0,0
63005 Grundskolan invent gem	0,1	3,0	0,0	4,1	0,0	7,1	7,1	0,0
63010 Måltidsserv invent	0,0	2,0	0,0	-0,1	0,0	1,9	1,9	0,0
63012 Anpassad skola	0,2	0,4	0,0	1,2	0,0	1,6	1,0	0,6
63040 Ullvi inventarier ex datorer	0,3	1,0	0,0	1,9	0,0	2,9	2,9	0,0
Totalsumma	1,7	7,0	0,0	8,0	0,0	15,0	14,4	0,6

Under 2025 kommer förskolan att avsätta investeringsmedel för att genomföra en omfattande upprustning av de två äldre avdelningarna på Koltrastens förskola. Denna renovering sker i samband med det planerade ventilationsbytet och syftar till att förbättra både arbetsmiljön för personalen och trivseln för barnen.

Arbetet med att successivt uppgradera inbrottslarm till moderna system med passerkontroll fortsätter. Näst i tur står Elundskolan, där säkerheten ska stärkas genom denna uppgradering. Verksamheten kommer nu att börja beställa kameraövervakning i och med att det nu ska finnas ramavtal för kameraövervakningsutrustning. För närvarande finns kameraövervakning installerad inomhus på Ullvigymnasiet, Scheeleskolan och Karlbergsskolan, och nästa skola i tur för detta säkerhetsinitiativ är Malmaskolan i Kolsva.

Behovet av att ersätta måltidsenhetens befintliga maskinpark kvarstår och är fortsatt stort. Under året pågår en fördjupad inventering för att identifiera de mest kostnadseffektiva investeringarna, vilket ska säkerställa en långsiktig och hållbar uppgradering av utrustningen.

Den anpassade skolan står inför betydande utmaningar vad gäller anpassning av lokaler för att bättre möta elevernas specifika behov. För att säkerställa en optimal inlärningsmiljö krävs en kontinuerlig översyn och anpassning av befintliga resurser. Dock ser det ut som att investeringsbudgeten kommer att utnyttjas fullt ut.

Ullvigymnasiet, som är en av kommunens största skolor, har flera yrkesprogram som ständigt behöver anpassas för att följa utvecklingen inom respektive bransch. För att upprätthålla en hög utbildningskvalitet och relevans i undervisningen är det avgörande att skolan investerar i modern utrustning och aktuella undervisningsmetoder.

Månadsrapport

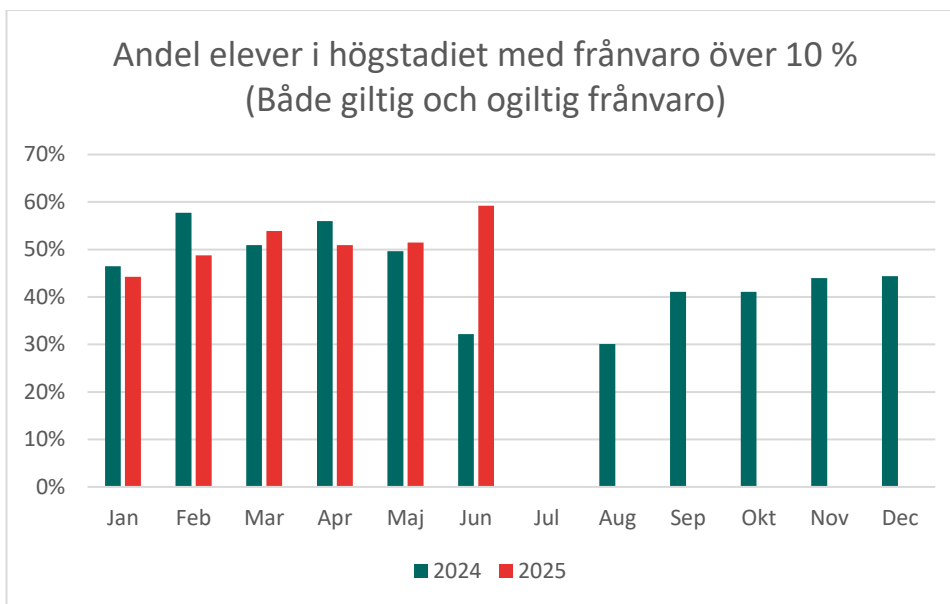
Juli 2025

Utbildningsnämnden

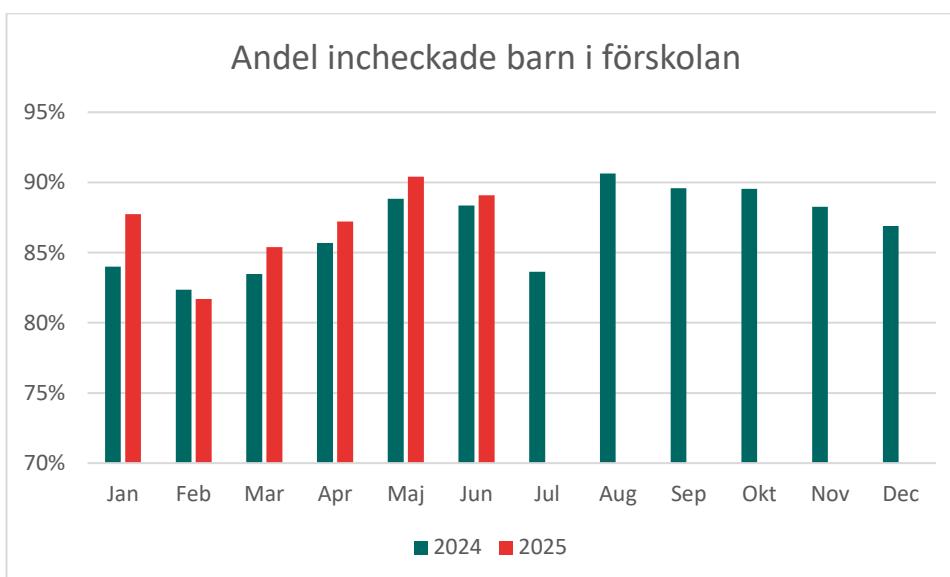
Innehåll

Verksamhetsstatistik.....	3
Medarbetare	5
Ekonomisk analys.....	6
Driftredovisning.....	6
Sammanfattande analys avvikelse perioden	6
Sammanfattande analys budgetavvikelse	7
Åtgärdsplan	7
Investeringar	9

Verksamhetsstatistik

Andelen elever som närvarar på lektioner och deltar i undervisningen är viktig för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig kunskaper som motsvarar den nivå som eleven har möjlighet att nå.

För att barnen inom förskolan ska kunna tillvarata den pedagogiskt ledda undervisningen behöver barnen närvara i förskolan. Det gäller inte minst för sin språkutveckling.

Sammanfattande analys

Andelen elever i högstadiet med frånvaro över 10 % har under året varit lägre än under samma period förra året med undantag i mars och maj. Under förra året var

sjukfrånvaro hög under februari, vilket medförde att en naturlig minskning i mars. Vi ser också att sjukfrånvarotoppen i februari i år är förskjuten till mars. För hela året ser det bättre ut än föregående år.

Avvikelsen i juni är stor jämfört med föregående år. Juni har färre skoldagar än övriga månader vilket gör att varje skoldag får ett större utfall procentuellt. Möjliga förklaringar är att det var flera skoldagar efter att betygen var satta. En tendens är att elever skolkar mer efter att betygen är satta. Köpings kommun slutade läsåret senare än de flesta närliggande kommuner. Flera elever sökte därför ledigt för att delta på familjemedlemmars student i annan kommun.

Trenden från föregående år med ökad andel incheckade barn inom förskola håller i sig. Undantaget i år är februari där det var en minskning med en knapp procent. Historiskt är det många barn som är drabbade av sjukdom i februari. För hela året ser det fortfarande ut som att andelen incheckade barn kommer att öka.

Medarbetare

Sjukfrånvaron för nämnden var under juni 4,81 %. Jämfört med samma period föregående år innebär detta en minskning med 0,01 %. Skillnaden i sjukfrånvaro mellan olika åldersgrupper inom nämnden totalt är 3,7 %. Skillnaden gäller mellan åldersgruppen 50 år och äldre som har lägst och under 30 år som har högst. Skillnaden mellan könen är dock något mindre då kvinnor har 2,8 procentenheter högre sjukfrånvaro än männen.

Den verksamhet som har högst sjukfrånvaro är måltidsenheten som ligger på 9,02 % och efter den kommer förskolan med 8,76 % och anpassad skola med 4,78 %.

Gymnasiet hamnade på 0,52 % och grundskolan på 2,62 % vilka båda ligger under snittet för nämndens medarbetare.

Sammanfattande analys

Oavsett sektor är sjukfrånvaron genomgående högre bland kvinnor än bland män. Detta mönster är tydligt i både offentligt och privat drivna verksamheter. Inom förskolan i Köping arbetar nästan bara kvinnor. Förskolan är också den verksamhet där medarbetarna kommer i närmkontakt med barnen och risken för att smittas av sjukdomar därmed blir högre. Vid höga sjuktal bland barnen brukar även sjuktalen öka bland personalen vilket är fullt naturligt.

Den anpassade skolan är den verksamhet med flest anmälda arbetsskador. Medarbetarna inom den anpassade skolan som arbetar med elever som läser ämnesområde (tidigare träningskolan) möter elever som är utåtagerande där det förekommer både sparkar, slag och bett.

Måltidsenheten är den verksamhet som har högst sjukfrånvaro. Under februari och mars låg sjukfrånvaron på samma nivå som under 2024. Där efter har den legat över för att i juni landa på ungefär samma nivå som 2024. Långtidssjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år inom måltidsenheten. För att motverka sjukfrånvaron bedriver måltidsenheten friskvård för sin personal.

Historiskt brukar den totala sjukfrånvaron för nämnden ligga på cirka något under fem procent under juni månad vilket den gör även i år.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhet nivå3 (mkr)	Utfall perioden	Budget perioden	Avvikelse perioden	Års-budget	Prognos	Budget-avvikelse*	Bokslut föregående år
Nämnd- o styrelsevht	0,4	0,4	0,0	0,6	0,6	0,0	0,2
Övrig politisk vht	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Fritidsgårdar	0,8	0,9	0,1	1,5	1,5	0,0	0,0
Öppen förskola	1,5	1,4	-0,1	2,4	2,4	0,0	0,5
Förskola	103,9	103,3	-0,5	163,2	163,2	0,0	10,0
Pedagog vht gem adm	18,8	19,4	0,5	49,6	49,6	0,0	4,9
Förskol skolb gem adm	8,0	7,7	-0,4	13,4	13,4	0,0	0,1
Fritidshem	20,7	23,1	2,4	39,8	39,8	0,0	0,0
Skolväs barn gem adm	16,8	15,3	-1,5	26,3	26,3	0,0	-1,4
Förskoleklass	-2,0	10,5	12,5	17,9	17,9	0,0	2,0
Grundskola	136,1	130,0	-6,1	217,0	217,0	0,0	3,7
Anpassad grundskola	31,6	27,3	-4,4	45,5	46,5	-1,0	-8,2
Gymnasieskola	65,1	71,3	6,2	121,3	118,8	2,5	1,0
Anpassad gymnasieskola	6,2	8,4	2,2	13,1	14,6	-1,5	-1,4
Insats enl LSS/SFB	0,5	0,5	0,0	0,8	0,8	0,0	0,1
Summa nämnd	408,6	419,5	10,9	712,7	695,2	0,0	11,6

Sammanfattande analys avvikelse perioden

Nämndens ackumulerade avvikelse gentemot budget per den sista juli uppgår till 10,9 miljoner kronor. De stora budgetavvikelserna på förskoleklass och grundskola beror på en felaktig datakörning som medfört att intäkter bokförts på förskoleklass i stället för grundskoleverksamheten. Denna avvikelse har justerats till augusti månads uppföljning. Cirka fyra miljoner i överskott för hela nämnden förklaras med att budgeten för löneökningen under april och maj finns inlagd i ekonomisystemet men inte kostnaderna i och med att den nya lönen betalades ut i juni och den retroaktiva delen för april och maj betalas ut i september.

Sammanfattande analys budgetavvikelse

Nämndens prognos för helåret indikerar ingen avvikelse i förhållande till årsbudgeten.

Följande faktorer bidrar till osäkerheten i denna prognos. Organisationsförändringar inom skolverksamheten mellan läsåren 2024/2025 och 2025/2026, vilka kan komma att påverka resursfördelningen och därmed budgetutfallet.

Interkommunal ersättning och bidrag till fristående verksamheter, där fluktuationer i elevströmmar kan få betydande ekonomiska konsekvenser. Elevflöden mellan kommuner, där antalet gymnasieelever från Köping som väljer att studera i andra kommuner medför höga kostnader. Samtidigt genererar inresande gymnasieelever från andra kommuner intäkter, vilket delvis kompenserar dessa utgifter. Den preliminära antagningen indikerar att det inte är lika många utresande elever i årskurs 1 till hösten som befarat, vilket ser ut att ge ett överskott på interkommunal ersättning på gymnasieskolan med 2,5 mkr.

Interkommunal ersättning inom den anpassade skolan, där ersättningen per elev är hög på grund av självkostnadsprincipen. Detta gör intäkterna från denna ersättning till en central del av budgetutfallet. Utvecklingen inom anpassad skola, där Kungsörs kommun kommer att etablera en högstadieverksamhet för elever som läser ämnen. Tidigare har kommunen endast bedrivit verksamhet för låg- och mellanstadiet för denna elevgrupp. Samtidigt kommer Köping att fortsätta att ta emot elever som läser ämnesområden (tidigare kallat träningskola). Ekonomiska utmaningar inom anpassad skola, där verksamheten under de senaste åren har arbetat för att anpassa sin organisation till en ökande elevgrupp med omfattande behov. Anpassad skola arbetar nu med att forma organisationen inför läsåret 2025/2026 för att nå en budget i balans.

Till höstterminen kommer elever flytta in till kommunen vilket kommer påverka genom både intäktsbortfall samt ökade kostnader på interkommunal ersättning. För anpassad grundskola kommer kostnaderna öka med 1 mkr samt den anpassade gymnasieskolan väntas ge ett underskott med -1,5 mkr.

Åtgärdsplan

Sammanfattande analys

För att nämnden ska kunna uppnå en budget i balans vid årets slut bygger åtgärdsplanen på att verksamheten hanterar budgetavvikelser inom det egna verksamhetsområdet, vilket har varit en strategi som framgångsrikt tillämpats tidigare år.

Inom anpassad skola genomförs för närvarande ett omfattande organisatoriskt arbete. Syftet är att tydligt definiera och strukturera verksamheten genom en uppdelning mellan de två rektorerna. Detta sker efter flera år av successiv expansion, vilket har inneburit en ökning av både personal och lokaler. Det förväntas att dessa organisatoriska förändringar kommer att bidra till en mer effektiv resursanvändning och därmed en bättre ekonomisk balans.

I och med att skolverksamheten är organiserad utifrån läsår och inte budgetår är det nu viktigt att verksamheter sätter en organisation för läsåret 2025/2026 som innehåller färre personer för att möta 2026 års rambudgetminskning. Vid för stor organisation under vårterminen 2026 kommer eventuella underskott att behövas hämtas hem under höstterminen som utgör drygt fem månader.

Investeringar

Sammanfattande analys

Investeringsprojekt	Ack utfall, mkr	KF- budget 2025, mkr	Tilläggs- budget 2025, mkr	Ombudgetering från 2024, mkr	Ombudgetering från tidigare år, mkr	Total budget 2025, mkr	Prognos 2025, mkr	Budget- avvikelse 2025, mkr
63002 Förskolor invent	1,4	0,6	0,0	0,9	0,0	1,5	1,5	0,0
63005 Grundskolan invent gem	0,1	3,0	0,0	4,1	0,0	7,1	7,1	0,0
63010 Måltidsserv invent	0,0	2,0	0,0	-0,1	0,0	1,9	1,9	0,0
63012 Anpassad skola	0,2	0,4	0,0	1,2	0,0	1,6	1,0	0,6
63040 Ullvi inventarier ex datorer	0,3	1,0	0,0	1,9	0,0	2,9	2,9	0,0
Totalsumma	2,3	7,0	0,0	8,0	0,0	15,0	14,4	0,6

Under 2025 kommer förskolan att avsätta investeringsmedel för att genomföra en omfattande upprustning av de två äldre avdelningarna på Koltrastens förskola. Denna renovering sker i samband med det planerade ventilationsbytet och syftar till att förbättra både arbetsmiljön för personalen och trivseln för barnen.

Arbetet med att successivt uppgradera inbrottslarm till moderna system med passerkontroll fortsätter. Näst i tur står Elundskolan, där säkerheten ska stärkas genom denna uppgradering. Verksamheten kommer nu att börja beställa kameraövervakning i och med att det nu ska finnas ramavtal för kameraövervakningsutrustning. För närvarande finns kameraövervakning installerad inomhus på Ullvigymnasiet, Scheeleskolan och Karlbergsskolan, och nästa skola i tur för detta säkerhetsinitiativ är Malmaskolan i Kolsva.

Behovet av att ersätta måltidsenhetens befintliga maskinpark kvarstår och är fortsatt stort. Under året pågår en fördjupad inventering för att identifiera de mest kostnadseffektiva investeringarna, vilket ska säkerställa en långsiktig och hållbar uppgradering av utrustningen.

Den anpassade skolan står inför betydande utmaningar vad gäller anpassning av lokaler för att bättre möta elevernas specifika behov. För att säkerställa en optimal inlärningsmiljö krävs en kontinuerlig översyn och anpassning av befintliga resurser. Dock ser det ut som att investeringsbudgeten inte kommer att utnyttjas fullt ut.

Ullvigymnasiet, som är en av kommunens största skolor, har flera yrkesprogram som ständigt behöver anpassas för att följa utvecklingen inom respektive bransch. För att upprätthålla en hög utbildningskvalitet och relevans i undervisningen är det avgörande att skolan investerar i modern utrustning och aktuella undervisningsmetoder.

§ 82 Budgetuppföljning månad 5 och 7

Diarienummer: UN 2025/407

Beslut

Anmäler ärendet till utbildningsnämndens sammanträde den 27 augusti 2025.

Förslag till beslut

Anmäla ärendet till utbildningsnämndens sammanträde den 27 augusti 2025.

Justerarnas signaturer		

Handläggare

Johanna Nordström
Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen
johanna.nordstrom@koping.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Svar på motion - Sluta servera endast soppor en dag i veckan (SD)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-14 § 45 att ta upp motionen till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen. 2025-05-06 § 179 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att remittera motionen till måltidsenheten vid utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Motionen lyfter synpunkter på att det en dag i veckan serveras soppa som huvudrätt i skolrestaurangerna. Det framförs oro för att detta inte mättar tillräckligt, vilket skulle kunna leda till ökad konsumtion av snabbmat, sämre näringsintag och försämrad inlärning.

Livsmedelsverkets rekommendationer

Livsmedelsverket är den nationella myndigheten som ansvarar för riktlinjer kring skolmåltider. Enligt deras vägledning ”Bra måltider i skolan” är skolmaten ett pedagogiskt verktyg som både ska vara:

- Näringsriktig över tid (ej varje enskild dag).
- Varierad i råvaror och maträtter.
- Miljömässigt hållbar och bidra till minskat matsvinn.

Soppa med bröd och pålägg kan mycket väl ingå i en fullvärdig lunch, förutsatt att måltiden är näringsberäknad och följer riktlinjerna för energi- och näringsinnehåll. Soppdagar kan också användas för att balansera klimatpåverkan, minska köttkonsumtionen och ge utrymme för kreativa och vegetariska alternativ.

Barns mättnad och acceptans

Det är viktigt att elever erbjuds en måltid de blir mätta av och vill äta. Därför arbetar måltidsverksamheten löpande med att:

- Utvärdera måltider via matgästdialog i matsalen och dialog i matråd.
- Säkerställa att bröd, pålägg, en riklig salladsbuffé och dryck alltid ingår. (Salladsbuffén innehåller som regel alltid sallader med kolhydrater och sallader med proteiner),

- Variera typer av soppor, i dialog med elever, så att det serveras soppor som upplevs som mer mättande och faller så många som möjligt i smak.

Flera kommuner, exempelvis Uppsala, Göteborg, Karlstad och Örebro, serverar soppa som en återkommande rätt, och har visat att acceptansen ökar med involvering av elever och god smak.

Om elever väljer bort maten

Om elever väljer att lämna skolrestaurangen och köpa annan mat, behöver det undersökas djupare genom dialog med eleverna. Ofta handlar det inte enbart om vilken rätt som serveras, utan om trivsel i matsalen, sociala faktorer eller förutfattade meningar om viss mat.

Livsmedelsstrategi och hållbar utveckling

Regeringens livsmedelsstrategi pekar på att offentliga måltider ska bidra till god folkhälsa och hållbar livsmedelskonsumtion. Soppa kan vara ett klimatsmart, resurseffektivt och pedagogiskt val.

Sammanfattning

- Soppa med bröd, pålägg och salladsbuffé kan ingå i en näringsrik och mättande måltid enligt Livsmedelsverkets riktlinjer.
- Måltidsverksamheten utvärderar löpande gästnöjdhet och mättnad.
- Elevinvolvering och måltidsmiljö är centrala faktorer för att minska att mat väljs bort.
- Mångfald i maträtter, även enklare rätter, är en viktig del i hållbara offentliga måltider.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-06-02

Motion – Sluta servera endast soppor en dag i veckan (SD)

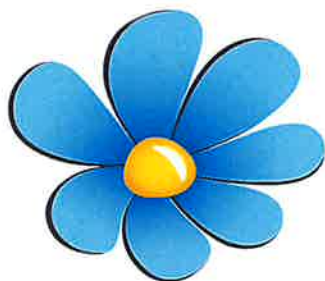
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-06 § 179

Kopia till

Kommunstyrelsen

Anders Härdevik
Förvaltningschef

Fredrik Lundquist
Verksamhetschef måltidsenheten

Sverigedemokraterna
Köping

Motion till Köpings fullmäktige

Våra skolbarn behöver äta sig mätta och få näringsrik balanserad kost, det gör de inte under soppdag.

Skolmaten är inte den primära platsen för storskaliga kostnadsbesparingar i kommunen

Försämra inläringen

Ett hungrigt barn lär sig inte bättre för att det serveras mat som sparar in pengar för förvaltningen men de inte äter av. Undermålig skolmat riskerar att försämra inläringen, vilket i längden kostar samhället mer än vad som någonsin sparats. En gång i veckan har grundskolan soppdag, då serveras endast soppa och bröd under lunchen. Denna dag är det synbart färre elever på högstadierna som äter i matsalen utan de vallfärdas till matbutiker och snabbmatsställen för att äta sig mätta. Samt många av de som äter soppa tar väldigt mycket bröd för att äta sig mätta.

Som vi alla vet blir det då oftast inte helt optimalt med näring och många snabba kolhydrater när eleverna väljer vad de ska köpa. Samt det märks i korridorer och sopkorgar på skolorna att det hamnar så mycket mera förpackningar av bakverk, godis samt salladsbehållare där.

Eleverna har under skolans matråd frågat om att få ta bort detta med endast soppa men fått då till svar att det är kommunen som bestämt det ska vara så. Så om kommunen har bestämt en sak (gissar här på att beslutet är taget på måltidsenheten) så kan man även besluta motsatsen.

För i slutändan är det är våra barn som är beroende av skolmaten för att kunna prestera under skoldagen och behöver då mat, som de faktiskt äter, för att må bra och utvecklas.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta

att sluta servera endast soppor en dag i veckan på våra skolor.

Maria Liljedahl SD

Samuel Gustavsson SD

§ 179 Remittering av motion - Sluta servera endast soppor en dag i veckan (SD)

Diarienummer: KS 2025/232

Beslut

Motionen remitteras till måltidsenheten på utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Ärendebeskrivning

Förslagsställaren har inkommit med en motion om att utreda möjligheten att sluta servera endast soppor en dag i veckan i skolorna. Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-14 § 45 att ta upp motionen till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Motionen
Kommunfullmäktige 2025-04-14 § 45

Yrkanden

Per Ågren (S) yrkar att motionen remitteras till måltidsenheten på utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Beslutsordning

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och frågar arbetsutskottet om de kan besluta i enlighet med detta. Ordförande finner att så är fallet och arbetsutskottet beslutar i enlighet med förslaget.

Kopia till

Förslagsställaren

Justerarnas signaturer

§ 80 Yttrande motion - Sluta servera endast soppor en dag i veckan på våra skolor (SD)

Diarienummer: UN 2025/933

Föredragande: Fredrik Lundquist

Beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Överlämna yttrandet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-14 § 45 att ta upp motionen till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen. 2025-05-06 § 179 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att remittera motionen till måltidsenheten vid utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Motionen lyfter synpunkter på att det en dag i veckan serveras soppa som huvudrätt i skolrestaurangerna. Det framförs oro för att detta inte mättar tillräckligt, vilket skulle kunna leda till ökad konsumtion av snabbmat, sämre näringsintag och försämrad inlärning.

Livsmedelsverkets rekommendationer

Livsmedelsverket är den nationella myndigheten som ansvarar för riktlinjer kring skolmåltider. Enligt deras vägledning "Bra måltider i skolan" är skolmaten ett pedagogiskt verktyg som både ska vara:

- Näringsriktig över tid (ej varje enskild dag).
- Varierad i råvaror och maträtter.
- Miljömässigt hållbar och bidra till minskat matsvinn.

Soppa med bröd och pålägg kan mycket väl ingå i en fullvärdig lunch, förutsatt att måltiden är näringsberäknad och följer riktlinjerna för energi- och näringsinnehåll. Soppdagar kan också användas för att balansera klimatpåverkan, minska köttkonsumtionen och ge utrymme för kreativa och vegetariska alternativ.

Barns mättnad och acceptans

Det är viktigt att elever erbjuds en måltid de blir mätta av och vill äta. Därför arbetar måltidsverksamheten löpande med att:

- Utvärdera måltider via matgästdialog i matsalen och dialog i matråd.

Justerarnas signaturer

- Säkerställa att bröd, pålägg, en riklig salladsbuffé och dryck alltid ingår. (Salladsbuffén innehåller som regel alltid sallader med kolhydrater och sallader med proteiner),
- Variera typer av soppor, i dialog med elever, så att det serveras soppor som upplevs som mer mättande och faller så många som möjligt i smak.

Flera kommuner, exempelvis Uppsala, Göteborg, Karlstad och Örebro, serverar soppa som en återkommande rätt, och har visat att acceptansen ökar med involvering av elever och god smak.

Om elever väljer bort maten

Om elever väljer att lämna skolrestaurangen och köpa annan mat, behöver det undersökas djupare genom dialog med eleverna. Ofta handlar det inte enbart om vilken rätt som serveras, utan om trivsel i matsalen, sociala faktorer eller förutfattade meningar om viss mat.

Livsmedelsstrategi och hållbar utveckling

Regeringens livsmedelsstrategi pekar på att offentliga måltider ska bidra till god folkhälsa och hållbar livsmedelskonsumtion. Soppa kan vara ett klimatsmart, resurseffektivt och pedagogiskt val.

Sammanfattning

- Soppa med bröd, pålägg och salladsbuffé kan ingå i en näringsriktig och mättande måltid enligt Livsmedelsverkets riktlinjer.
- Måltidsverksamheten utvärderar löpande gästnöjdhet och mättnad.
- Elevinvolvering och måltidsmiljö är centrala faktorer för att minska att mat väljs bort.
- Mångfald i maträtter, även enklare rätter, är en viktig del i hållbara offentliga måltider.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-06-02

Motion – Sluta servera endast soppor en dag i veckan (SD)

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-06 § 179

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Överlämna yttrandet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Justerarnas signaturer

Beslutsordning

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och frågar arbetsutskottet om de kan besluta i enlighet med detta. Ordföranden finner att så är fallet.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer		

Handläggare

Johanna Nordström
Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen
johanna.nordstrom@koping.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Svar på motion - Se över biotillgänglighet av proteiner och sträva mot animaliska alternativ (SD).

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-14 § 45 att ta upp motionen till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen. 2025-05-06 § 178 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att remittera motionen till måltidsenheten vid utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Motionen föreslår att kommunen inte ska servera vegetarisk kost utan att ta hänsyn till dess biotillgänglighet av proteiner, samt att det alltid ska finnas ett animaliskt alternativ till skollunchen. I svaret nedan behandlas dessa förslag med utgångspunkt i Livsmedelsverkets nationella riktlinjer, Folkhälsomyndighetens rekommendationer samt erfarenheter från andra kommuner.

Näringsmässiga aspekter av vegetarisk mat

Enligt Livsmedelsverkets nationella riktlinjer för måltider i skolan är en välplanerad vegetarisk kost fullt tillräcklig för att tillgodose barns näringsbehov. Det kräver dock kunskap i sammansättning och variation. Vegetariska måltider i skolan planeras av utbildad personal inom måltidsenheten, som säkerställer ett utbud som möjliggör ett intag av bland annat protein, järn, zink och B12, ofta genom att kombinera baljväxter, fullkorn, mjölkprodukter och berikade livsmedel.

Hälsa och hållbarhet i skolmåltiden

Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket betonar vikten av skolmåltider som främjar både hälsa och hållbar utveckling. Att erbjuda vegetariska rätter är en del i att bidra till minskad klimatpåverkan från offentliga måltider, i linje med Sveriges nationella livsmedelsstrategi och Agenda 2030. Detta innebär inte att barn 'tvingas' äta vegetariskt, utan att de erbjuds näringsrika alternativ med möjlighet att välja.

Erfarenheter från andra kommuner

Många svenska kommuner har infört vegetariska dagar eller ökat andelen växtbaserade rätter i skolmåltiderna utan att tumma på näringsinnehåll. Det är en pedagogisk möjlighet att stärka elevernas kunskap om matens ursprung, miljö och hälsa. Utvärderingar visar att acceptansen ökar när elever involveras i utvecklingen av måltiderna, och variationen säkerställs genom kontinuerlig uppföljning och kvalitetsarbete.

Sammanfattning

Vegetarisk mat i skolan är ett näringsmässigt fullgott alternativ som främjar såväl hälsa som hållbar utveckling. Det är viktigt att maten är god, varierad och näringsrik – oavsett om den innehåller animaliska produkter eller ej. Att alltid kräva ett animaliskt alternativ riskerar att motverka kommunens målarbete kring måltidernas klimatpåverkan samt Livsmedelsverkets riktlinjer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-06-02

Motion – Se över biotillgänglighet av proteiner och sträva mot animaliska alternativ (SD)

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-06 § 178

Kopia till

Kommunstyrelsen

Anders Härdevik
Förvaltningschef

Fredrik Lundquist
Verksamhetschef måltidsenheten

Sverigedemokraterna
Köping

Motion till Köpings fullmäktige

Våra skolbarn behöver äta sig mätta och få näringsrik balanserad kost, inte tvingas äta vegetariskt

Att koppla skolmat till globala klimatmål är inte bara missvisande, det förminskar också den grundläggande uppgiften för skolmaten: att ge våra barn näring för att växa, lära och må bra.

Elever behöver näringstät mat för att klara av skoldagen och prestera optimalt. Vegetarisk mat, särskilt om den är baserad på billiga råvaror som baljväxter och spannmål, kan inte erbjuda samma näringstäthet som en varierad kost med animaliska inslag. Biotillgängligt protein, järn och viktiga fettsyror är särskilt kritiska för barns utveckling och finns i högre mängd i animaliska produkter.

Försämra inläringen

Ett hungrigt barn lär sig inte bättre för att det serveras mat som sparar in pengar för förvaltningen samt påstås förbättra våra klimatmål, men de inte äter av. Undermålig skolmat riskerar att försämra inläringen, vilket i längden kostar samhället mer än vad som någonsin sparats.

En samhällelig övergång till växtbaserad kost lär öka andelen monokulturer – det vill säga storskalig odling av enskilda grödor som soja, majs och vete. Monokulturer är ett av de största hoten mot biologisk mångfald och leder till utarmning av jordar, ökad användning av bekämpningsmedel och sårbarhet mot sjukdomar och klimatförändringar.

Ironiskt nog är det just denna typ av jordbruk som underminerar miljömålen, eftersom monokulturer inte stödjer den ekologiska balans som småskaligt jordbruk och varierad produktion ger.

För i slutändan är det våra barn som är beroende av skolmaten för att kunna prestera under skoldagen och behöver då mat, som de faktiskt äter, för att må bra och utvecklas.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta

Att- vid vegetarisk kost se över biotillgängligheten av proteiner som serveras

Att- sträva mot att det ska finnas animaliska alternativ som oftast under skolmåltiden

Maria Liljedahl SD

Samuel Gustavsson SD

§ 178 Remittering av motion - Se över biotillgänglighet av proteiner och sträva mot animaliska alternativ (SD)

Diarienummer: KS 2025/233

Beslut

Motionen remitteras till måltidsenheten på utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Ärendebeskrivning

Förslagsställaren har inkommit med en motion om att utreda möjligheten att se över biotillgänglighet av proteiner vid vegetarisk kost i skolorna samt att sträva mot animaliska alternativ. Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-14 § 45 att ta upp motionen till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Motionen
Kommunfullmäktige 2025-04-14 § 45

Yrkanden

Per Ågren (S) yrkar att motionen remitteras till måltidsenheten på utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Beslutsordning

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och frågar arbetsutskottet om de kan besluta i enlighet med detta. Ordförande finner att så är fallet och arbetsutskottet beslutar i enlighet med förslaget.

Kopia till

Förslagsställaren

Justerarnas signaturer

§ 81 Yttrande motion - Se över biotillgängligheten av proteiner och sträva mot animaliska alternativ (SD)

Diarienummer: UN 2025/934

Föredragande: Fredrik Lundquist

Beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Överlämna yttrandet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-14 § 45 att ta upp motionen till behandling samt att remittera till kommunstyrelsen. 2025-05-06 § 178 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att remittera motionen till måltidsenheten vid utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen för yttrande.

Motionen föreslår att kommunen inte ska servera vegetarisk kost utan att ta hänsyn till dess biotillgänglighet av proteiner, samt att det alltid ska finnas ett animaliskt alternativ till skollunchen. I svaret nedan behandlas dessa förslag med utgångspunkt i Livsmedelsverkets nationella riktlinjer, Folkhälsomyndighetens rekommendationer samt erfarenheter från andra kommuner.

Näringsmässiga aspekter av vegetarisk mat

Enligt Livsmedelsverkets nationella riktlinjer för måltider i skolan är en välplanerad vegetarisk kost fullt tillräcklig för att tillgodose barns näringsbehov. Det kräver dock kunskap i sammansättning och variation. Vegetariska måltider i skolan planeras av utbildad personal inom måltidsenheten, som säkerställer ett utbud som möjliggör ett intag av bland annat protein, järn, zink och B12, ofta genom att kombinera baljväxter, fullkorn, mjölkprodukter och berikade livsmedel.

Hälsa och hållbarhet i skolmåltiden

Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket betonar vikten av skolmåltider som främjar både hälsa och hållbar utveckling. Att erbjuda vegetariska rätter är en del i att bidra till minskad klimatpåverkan från offentliga måltider, i linje med Sveriges nationella livsmedelsstrategi och Agenda 2030. Detta innebär inte att barn 'tvingas' äta vegetariskt, utan att de erbjuds näringsrika alternativ med möjlighet att välja.

Erfarenheter från andra kommuner

Många svenska kommuner har infört vegetariska dagar eller ökat andelen

Justerarnas signaturer

växtbaserade rätter i skolmåltiderna utan att tumma på näringsinnehåll. Det är en pedagogisk möjlighet att stärka elevernas kunskap om matens ursprung, miljö och hälsa. Utvärderingar visar att acceptansen ökar när elever involveras i utvecklingen av måltiderna, och variationen säkerställs genom kontinuerlig uppföljning och kvalitetsarbete.

Sammanfattning

Vegetarisk mat i skolan är ett näringsmässigt fullgott alternativ som främjar såväl hälsa som hållbar utveckling. Det är viktigt att maten är god, varierad och näringsriktig – oavsett om den innehåller animaliska produkter eller ej. Att alltid kräva ett animaliskt alternativ riskerar att motverka kommunens målarbete kring måltidernas klimatpåverkan samt Livsmedelsverkets riktlinjer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-06-02

Motion – Se över biotillgänglighet av proteiner och sträva mot animaliska alternativ (SD)

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-05-06 § 178

Förslag till beslut

Förslag till utbildningsnämnden:

Överlämna yttrandet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Beslutsordning

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och frågar arbetsutskottet om de kan besluta i enlighet med detta. Ordföranden finner att så är fallet.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Justerarnas signaturer

Vårdnadshavarenkät Förskola

2025

Antal svar: 684 (680 föregående år)

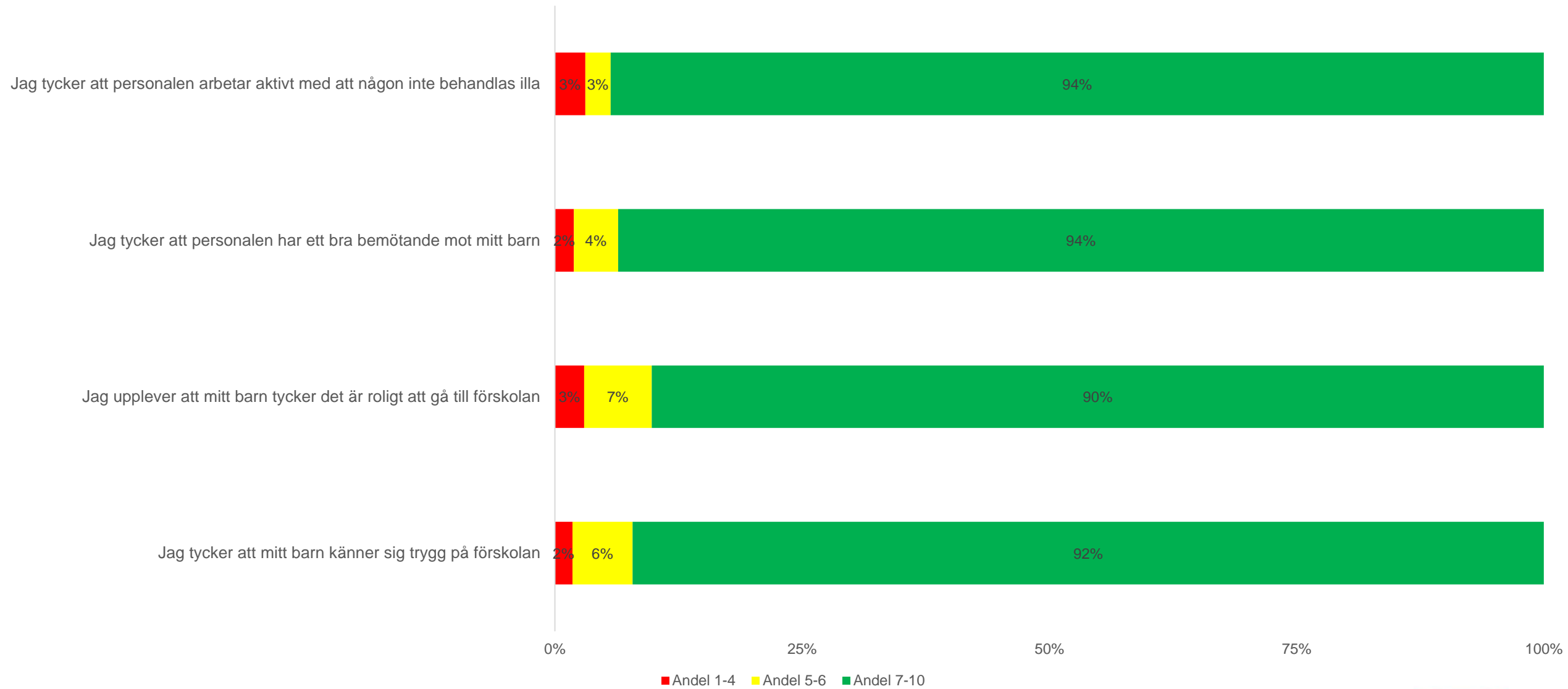
Information

Från och med 2021 valde förskola och grundskola att köpa in enkätundersökning från ett externt företag. Från och med 2024 genomförs enkäten i egen regi. Detta innebär:

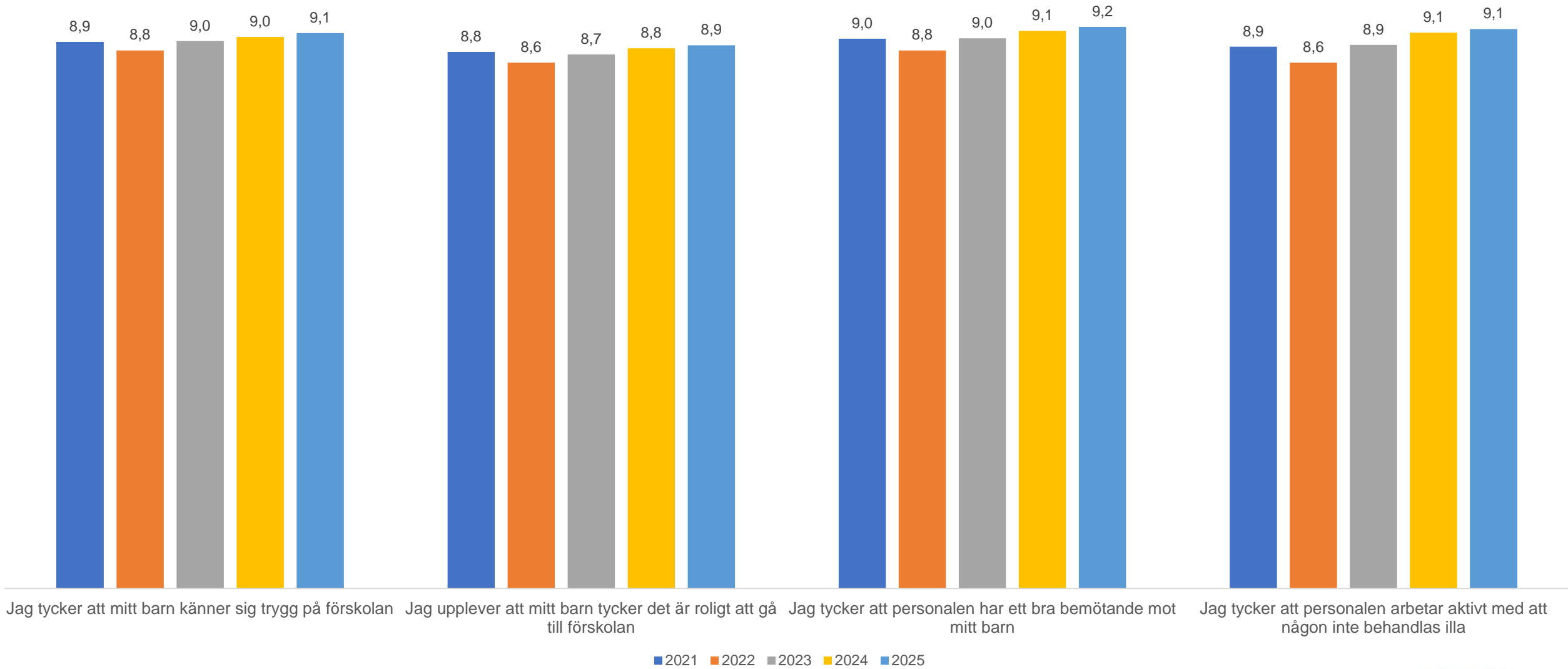
- Svarsalternativen är fortsatt en skala mellan 1 – 10 samt "Vet ej".
- Vårt enkätverktyg har inte möjligheten att sammanväga två vårdnadshavares svar till ett svar för ett barn i förskola
- Enkäterna översätts inte längre till andra språk

FRÅGOR GÄLLANDE NORMER OCH VÄRDEN

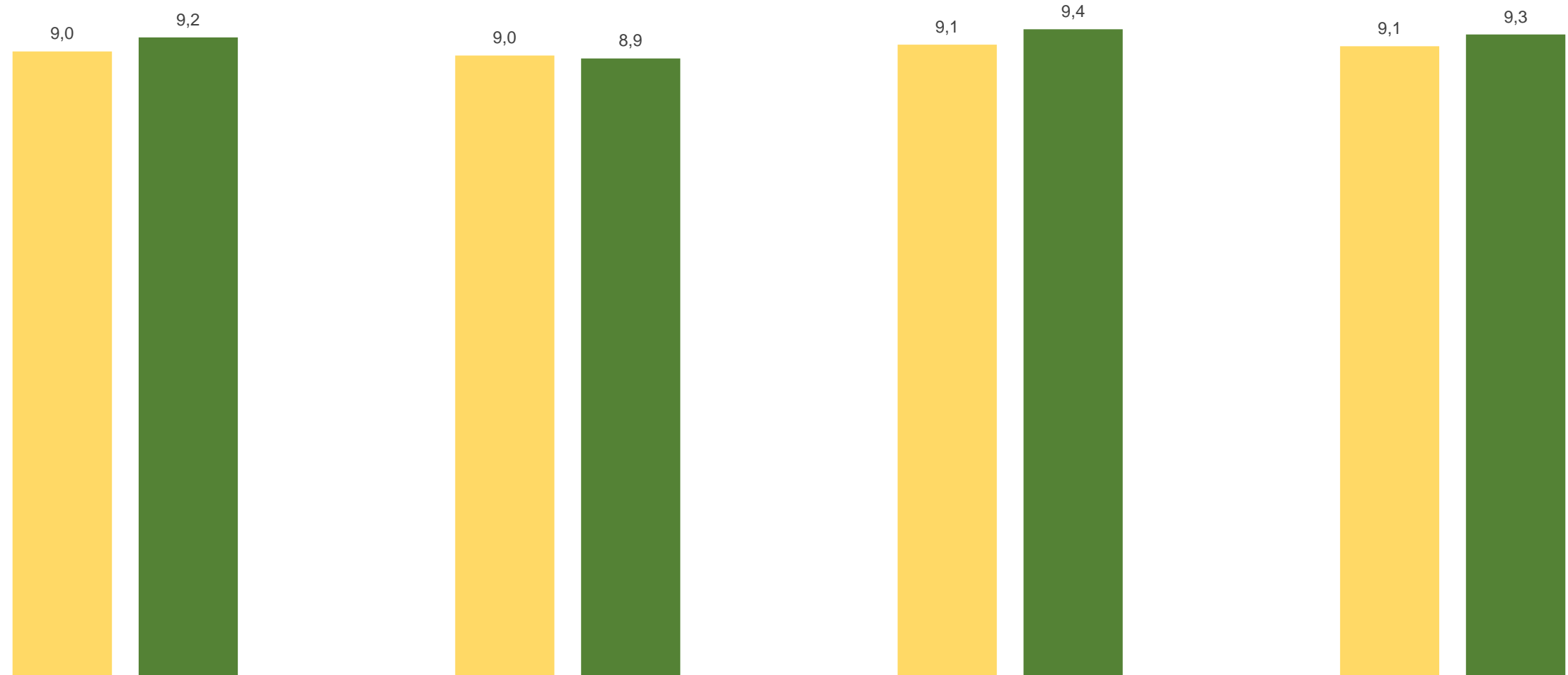
Normer och värden

Normer och värden. Medelvärde

Normer och värden. Per kön

Jag tycker att mitt barn känner sig trygg på förskolan

Jag upplever att mitt barn tycker det är roligt att gå till förskolan

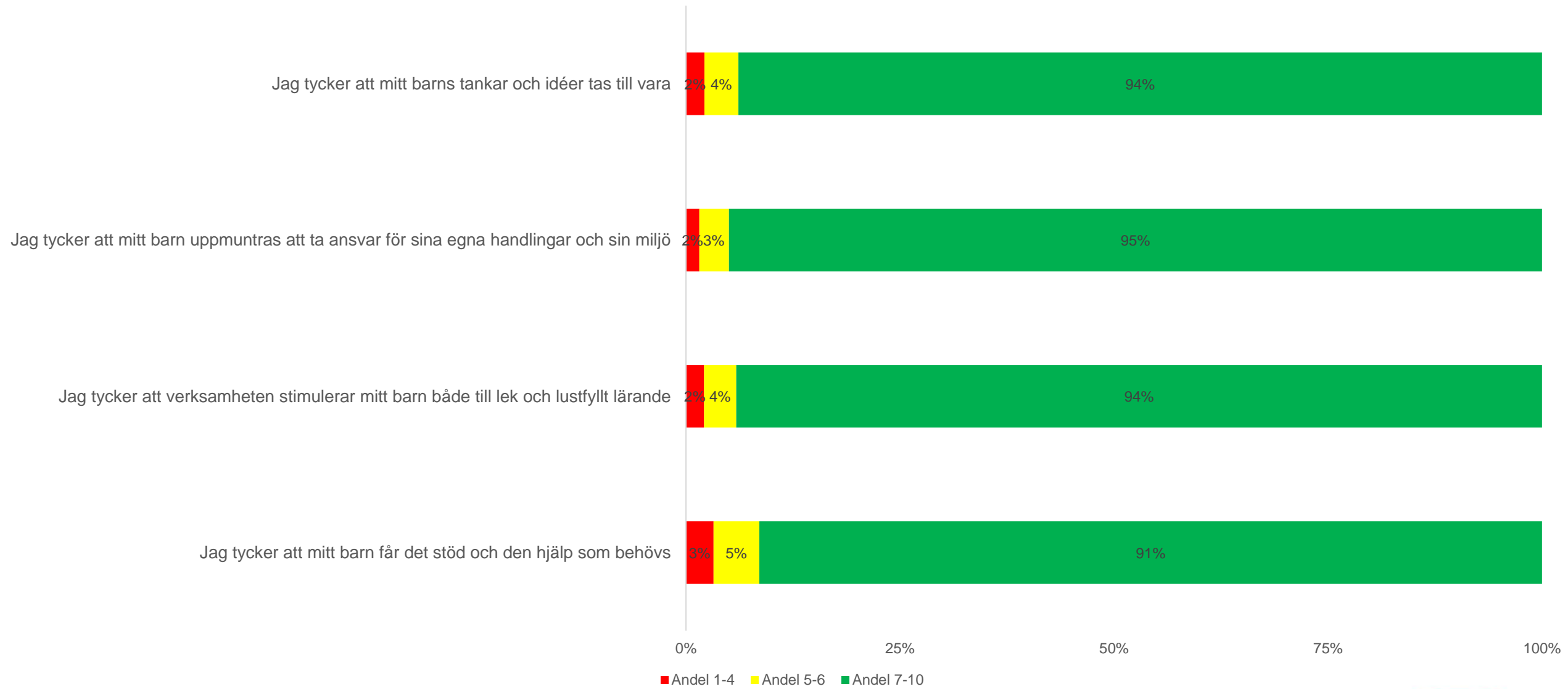
Jag tycker att personalen har ett bra bemötande mot mitt barn

Jag tycker att personalen arbetar aktivt med att någon inte behandlas illa

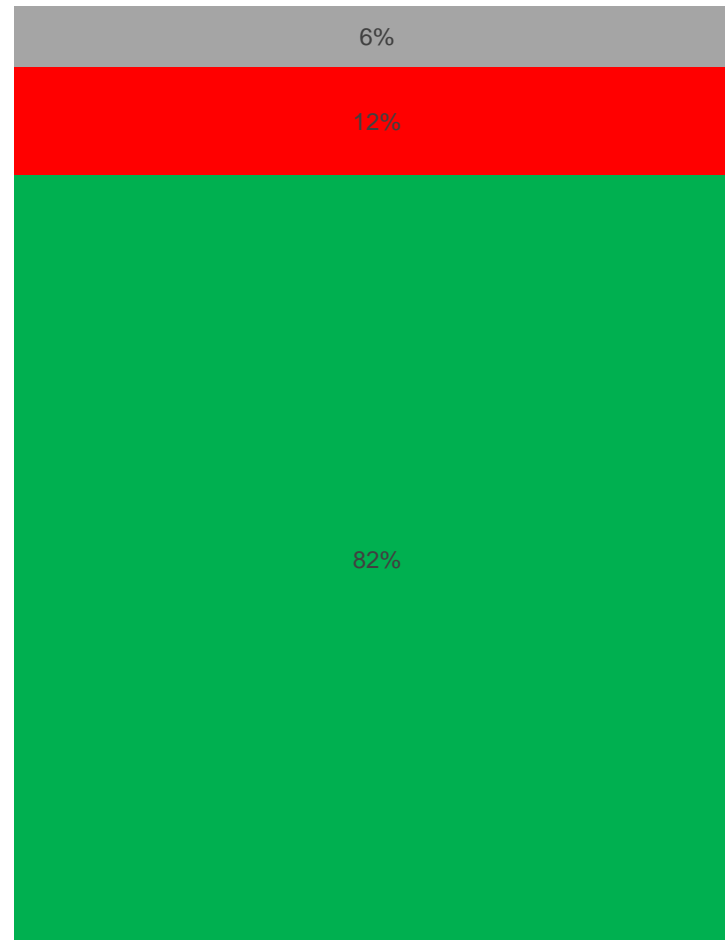
Flicka Pojke

FRÅGOR GÄLLANDE UTVECKLING, LÄRANDE OCH INFLYTANDE

Utveckling, lärande och inflytande

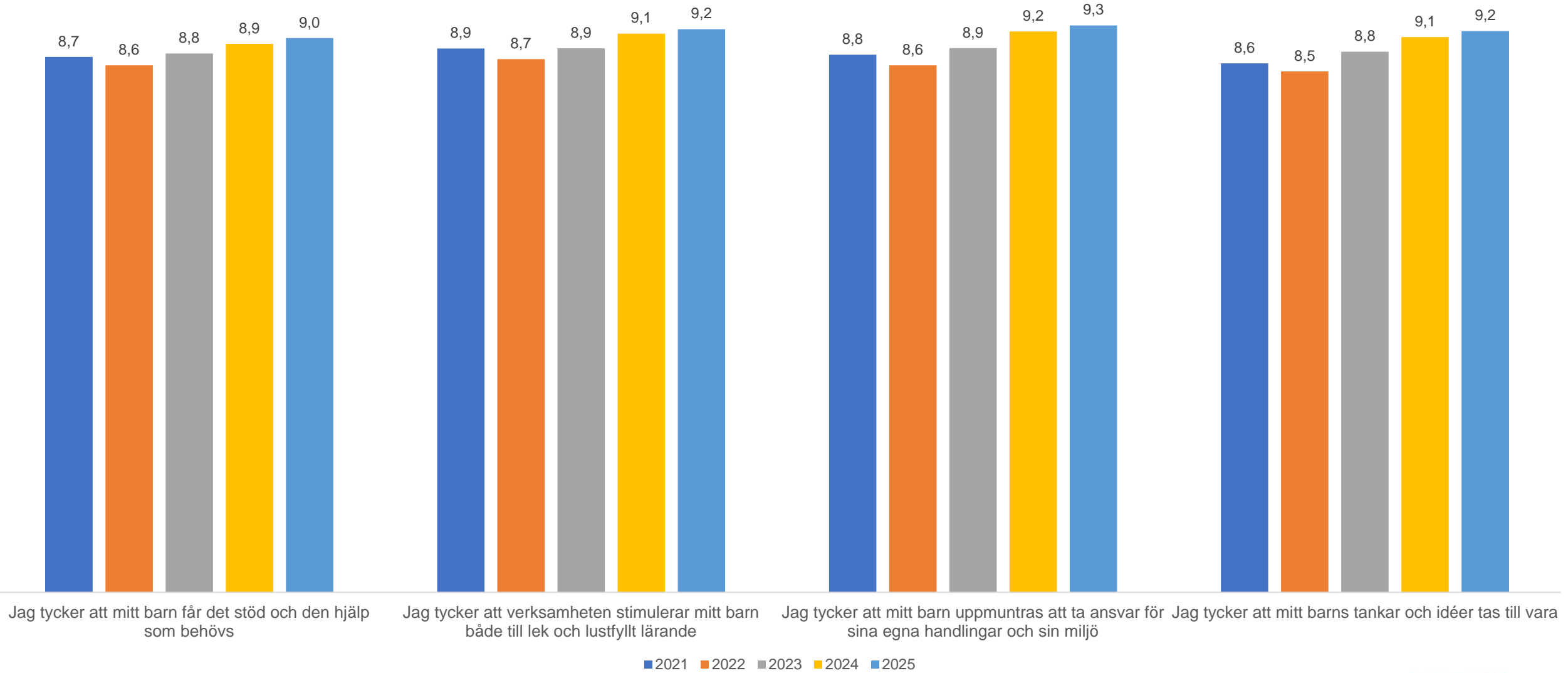
Erbjuden utvecklingssamtal inom de senaste 12 månaderna?

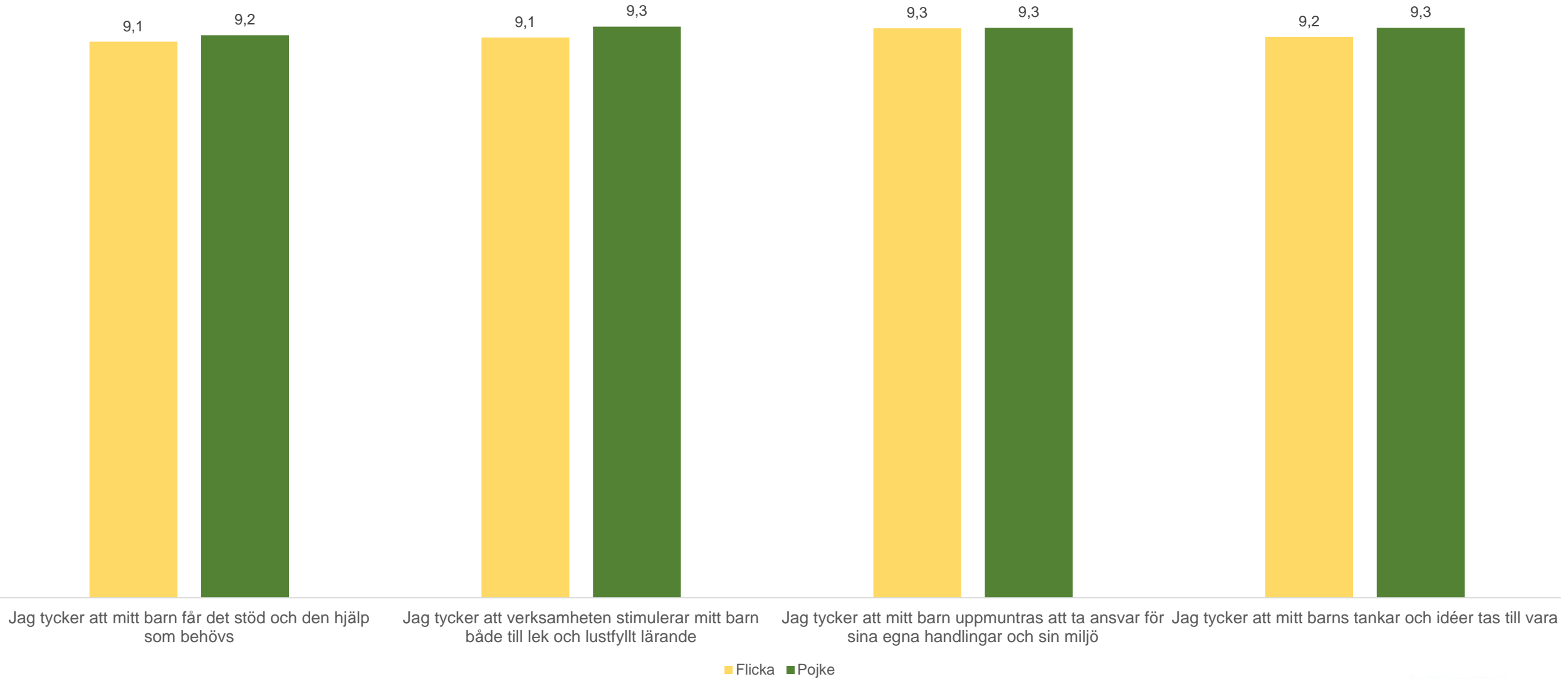
Jag har blivit erbjuden utvecklingssamtal inom de senaste 12 månaderna

■ Ja ■ Nej ■ Nej på grund av nyinskolat barn

Utveckling, lärande och inflytande. Medelvärde

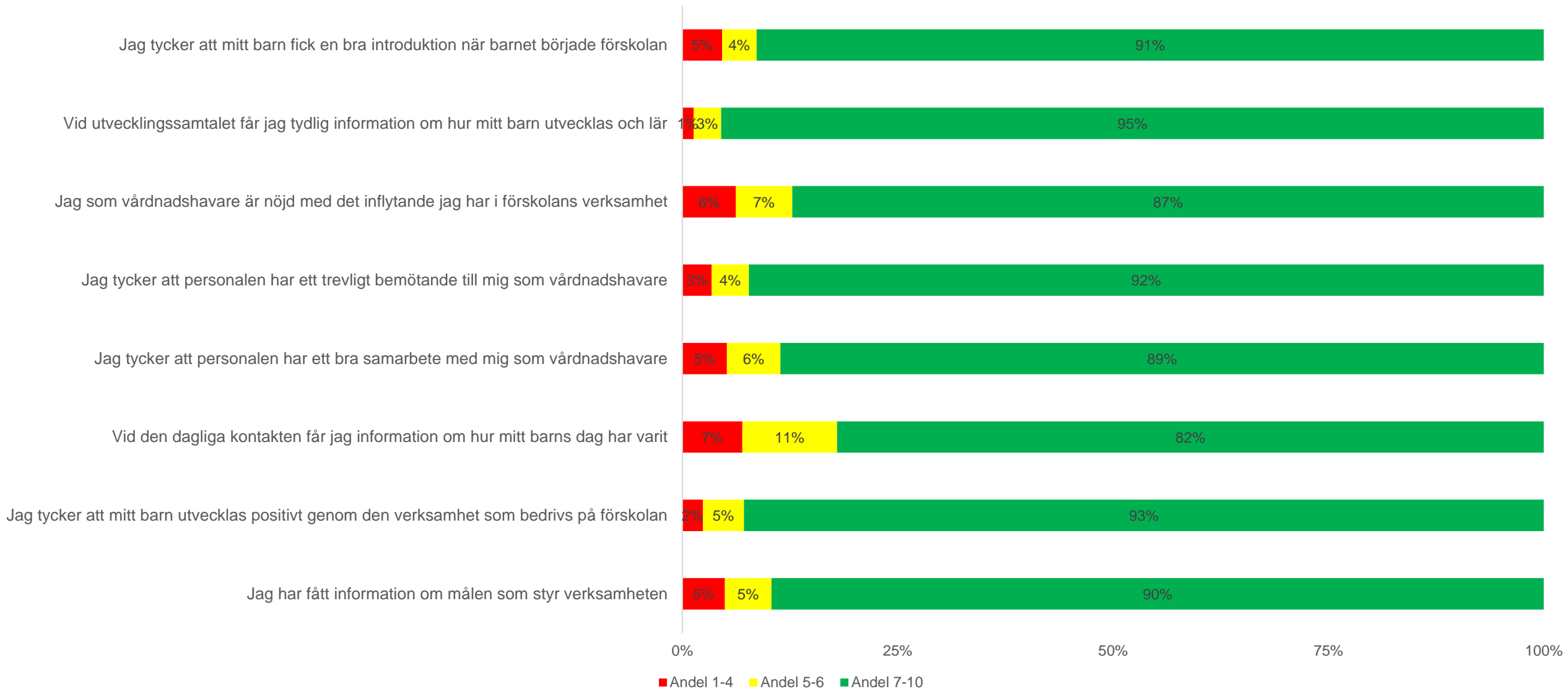

Utveckling, lärande och inflytande. Per kön

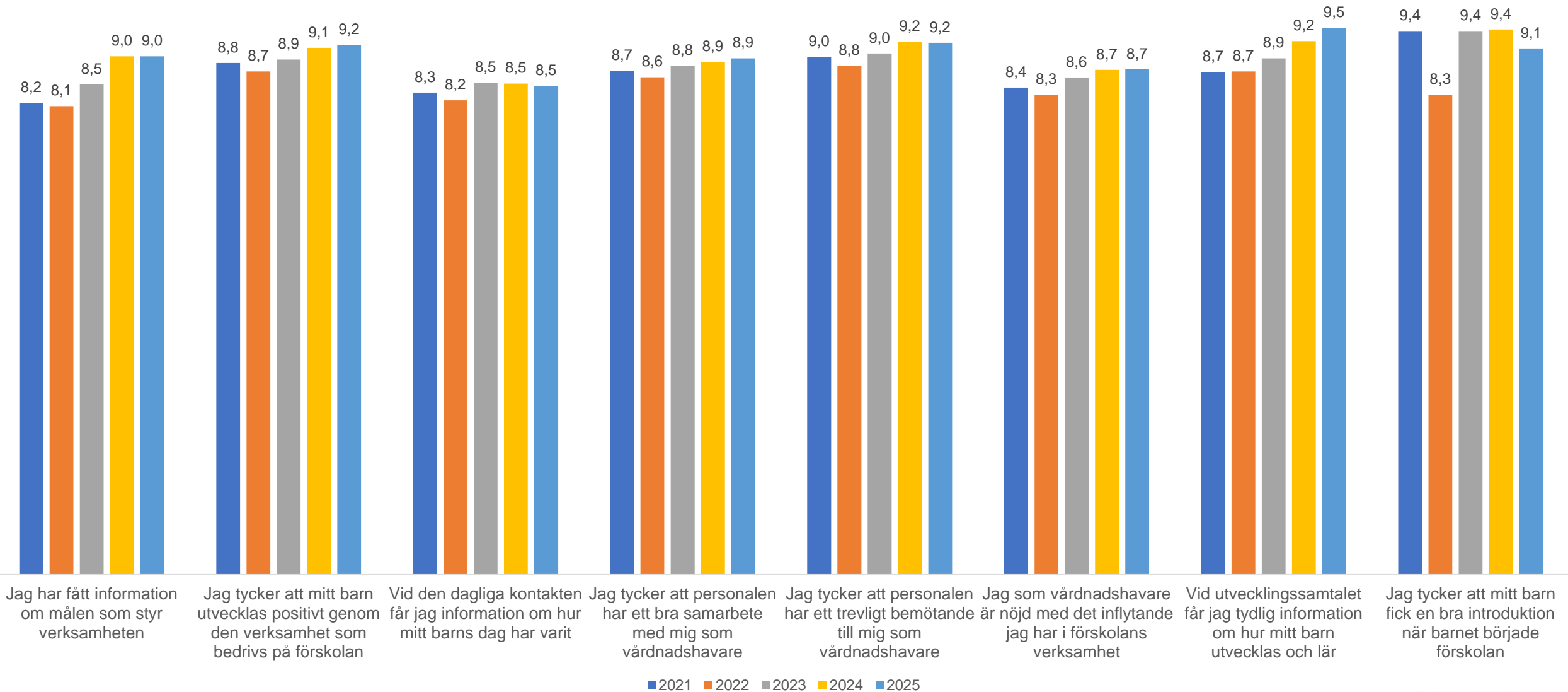

FRÅGOR GÄLLANDE FÖRSKOLA OCH HEM

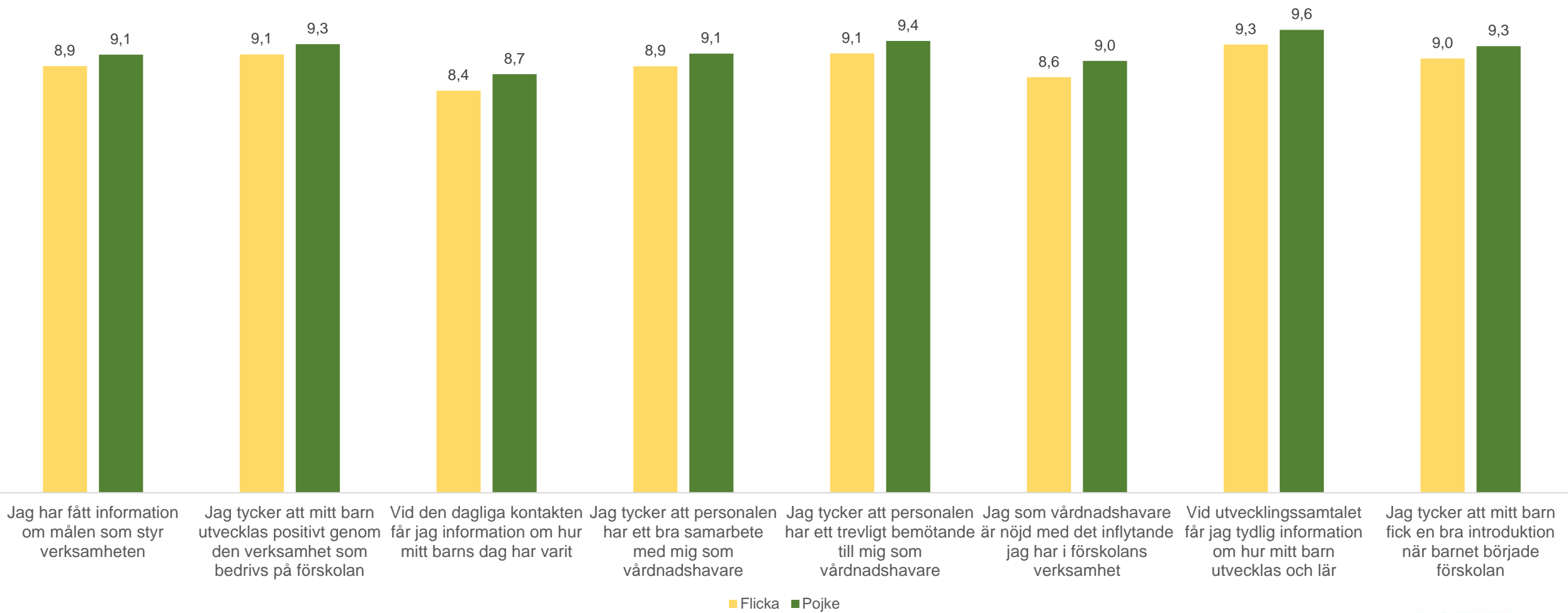
Förskola och hem

Förskola och hem. Medelvärde

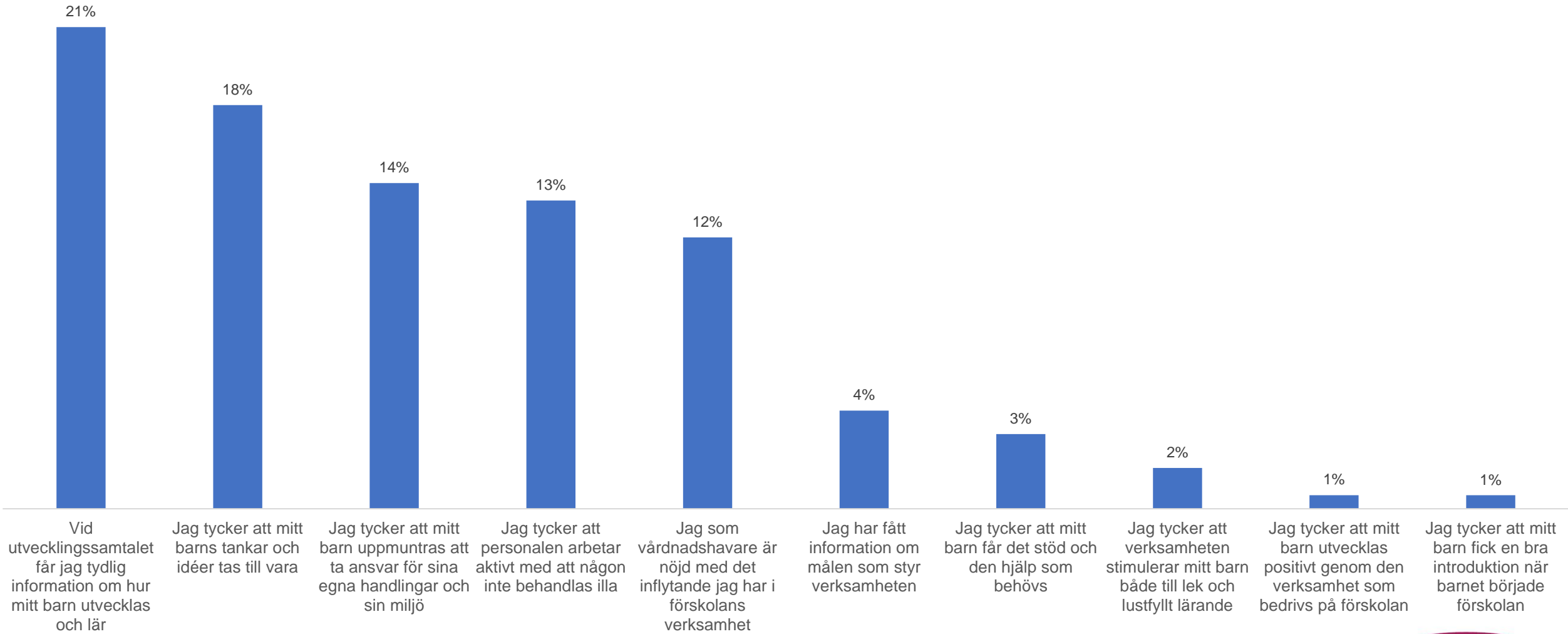

Förskola och hem. Per kön

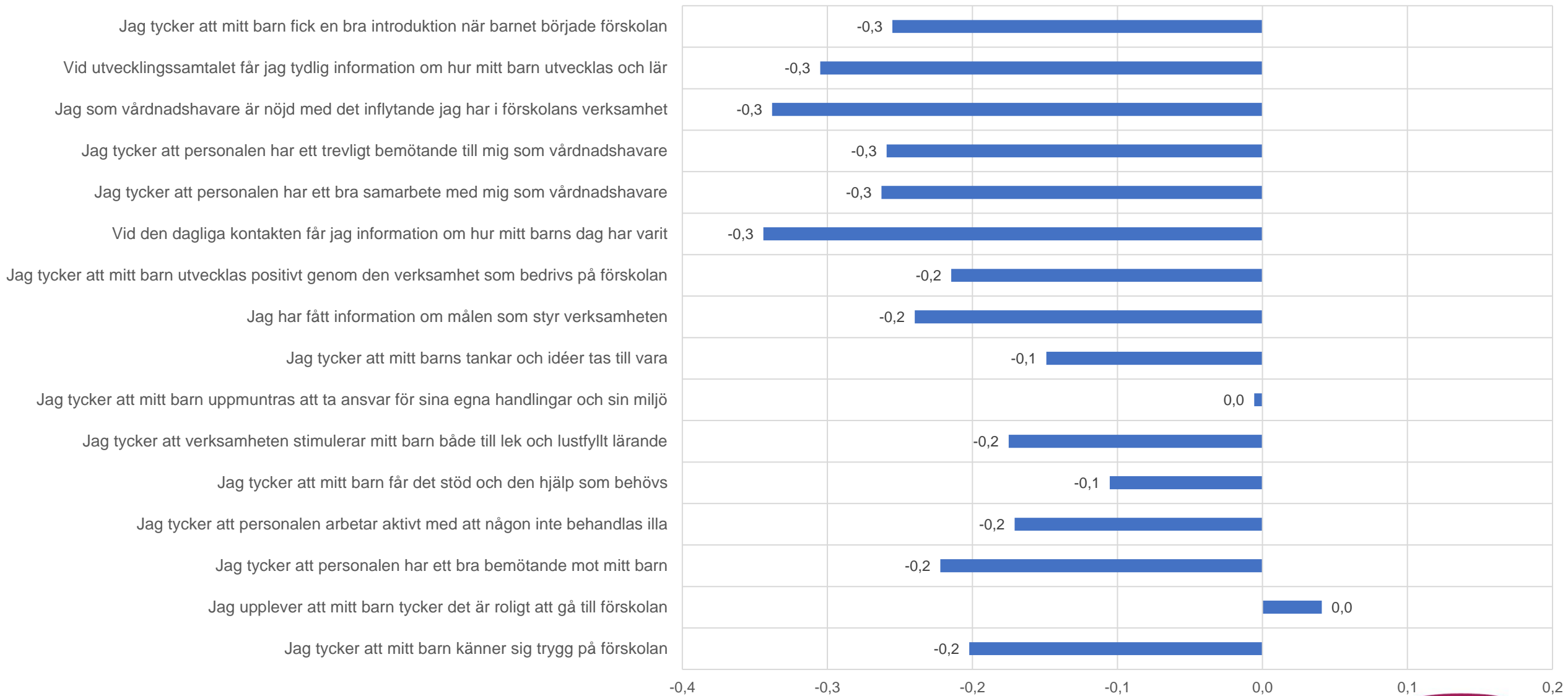

ÖVRIGT

Andel "Vet ej" per påstående

Skillnad mellan kön

Ett negativt resultat innebär att vårdnadshavare till pojkar har svarat mer positivt än vårdnadshavare till flickor och vice versa.

Sammanfattning – Vårdnadshavarenkät 2025

Varje vår genomför utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen enkätundersökningar riktade till våra vårdnadshavare till barn i förskola. Enkäterna genomförs från och med 2024 i egen regi.

Vårdnadshavarenkäten i förskola visar även i år på ökade resultat på de flesta frågor som vi ställer (12 ökningar, 4 minskningar). Både de positiva och negativ förändringarna är dock marginella. Resultaten är därmed fortsatt höga.

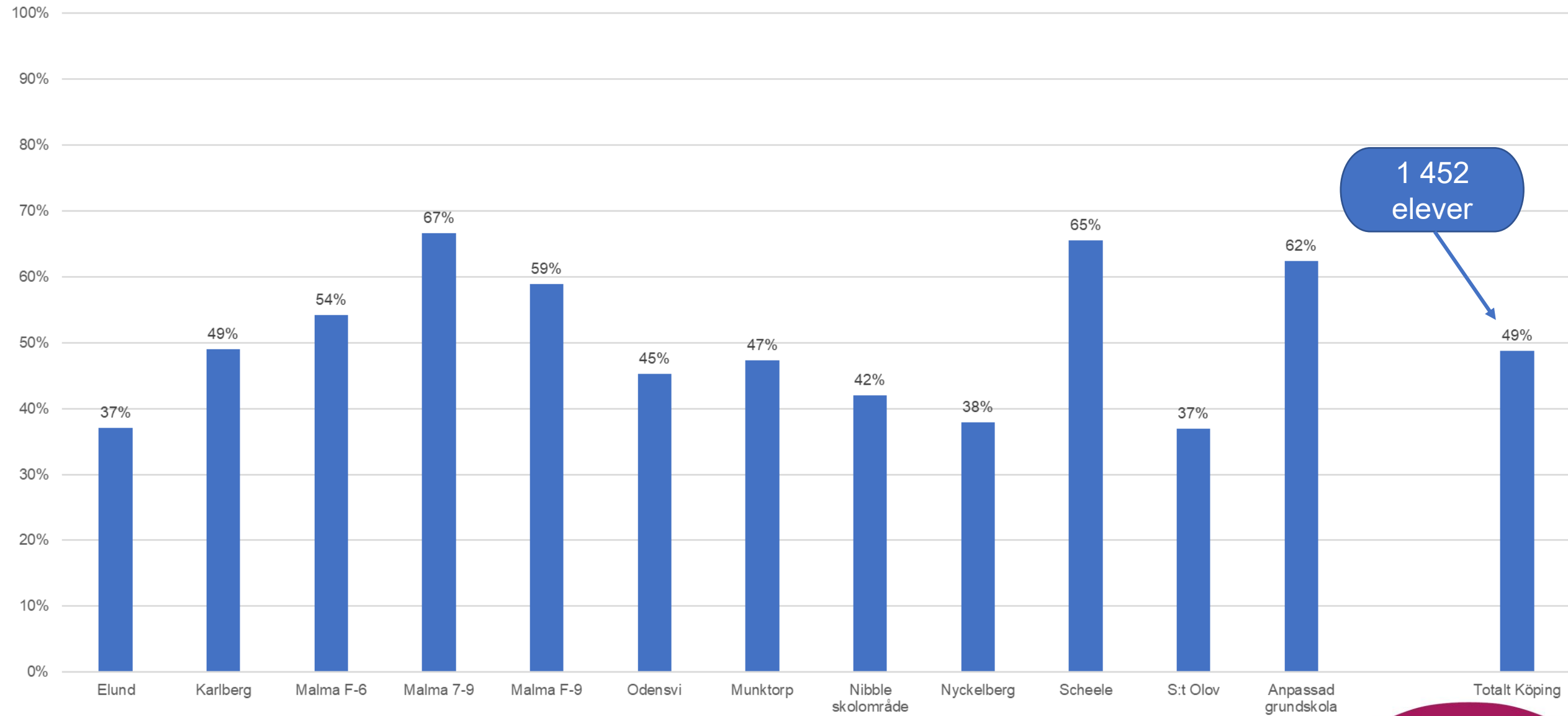
Förvaltningen konstaterar att svarsfrekvensen ligger kvar på samma nivå som föregående år.

Elevfrånvaro VT-25

Köpings kommun

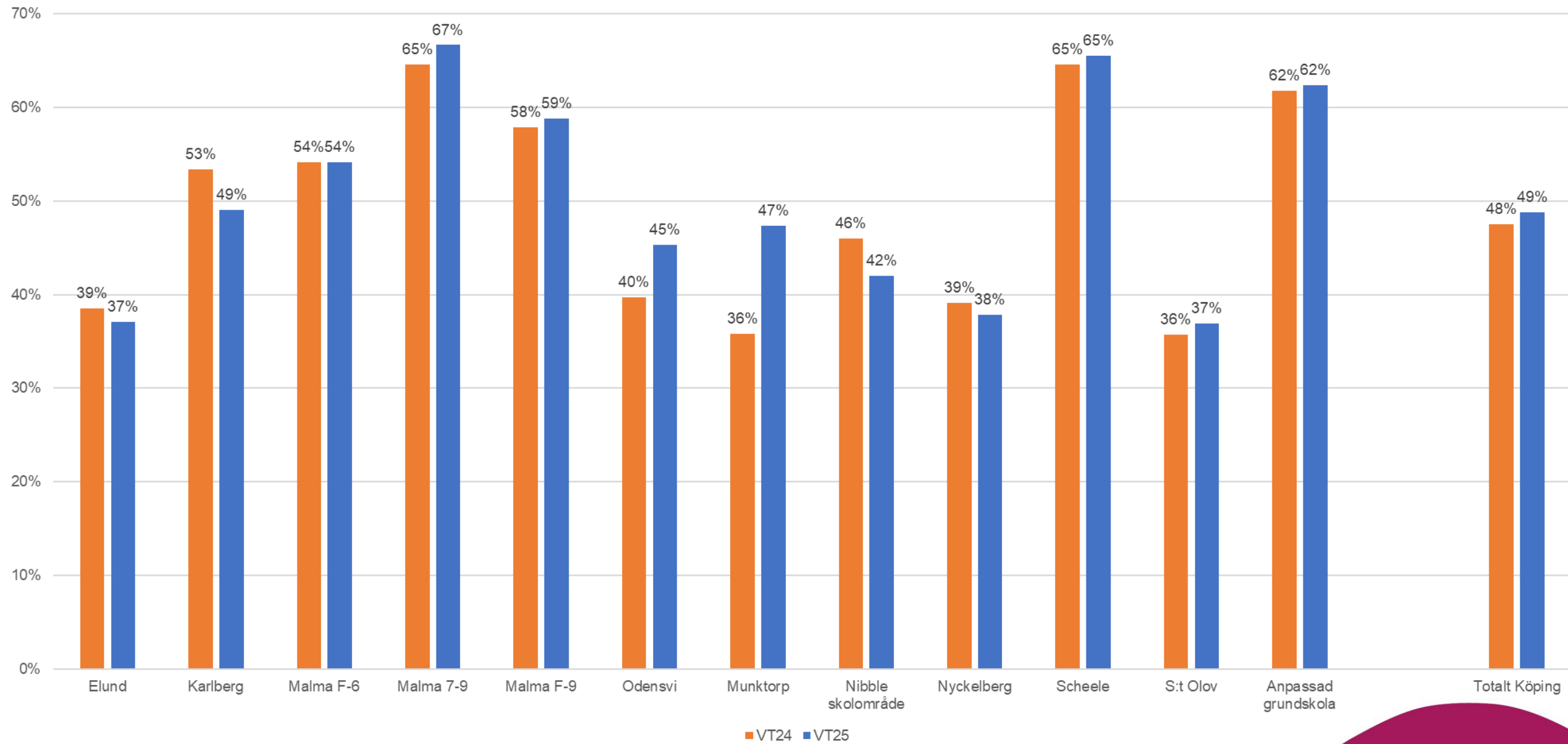
Köpings grundskolor, anpassade grundskolor
och gymnasieskola

Andel elever med över 10 % frånvaro (både giltig och ogiltig) VT-25

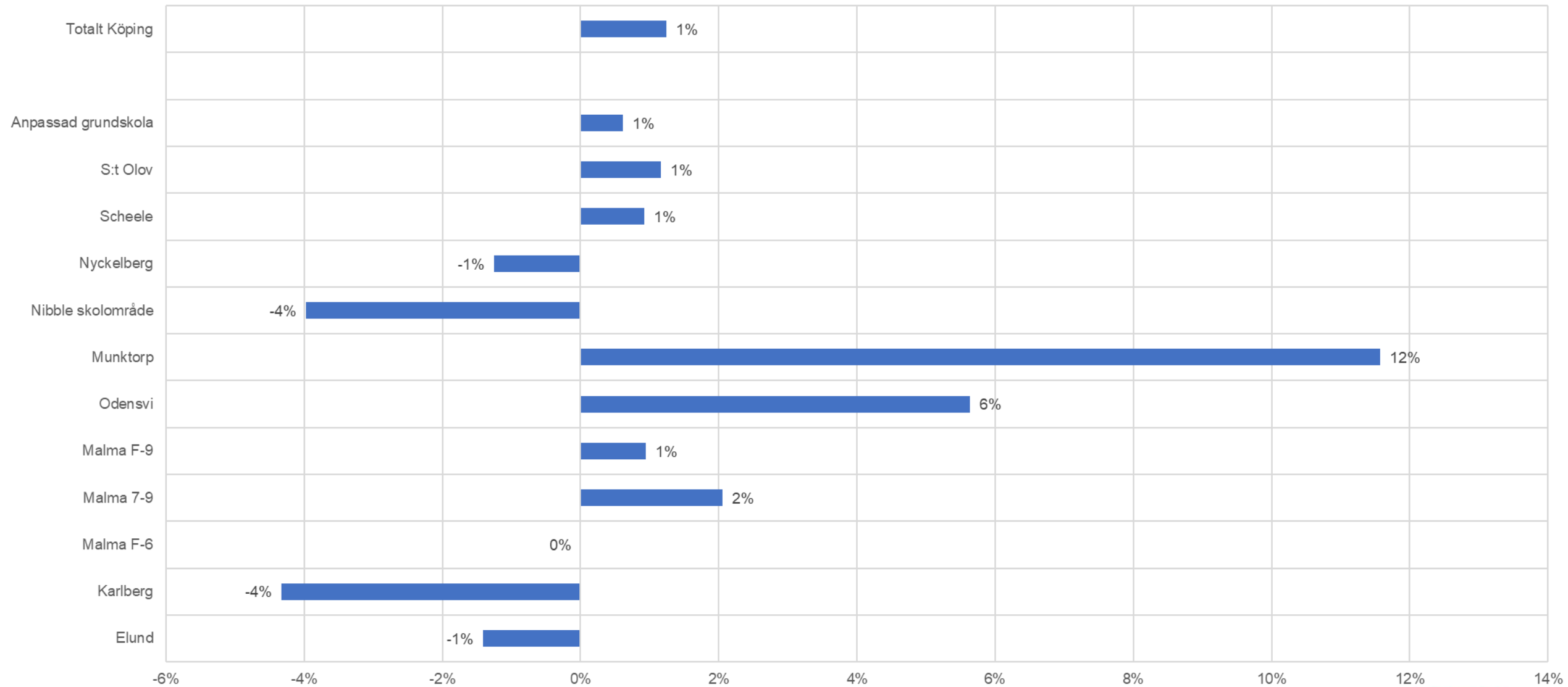

1 452
elever

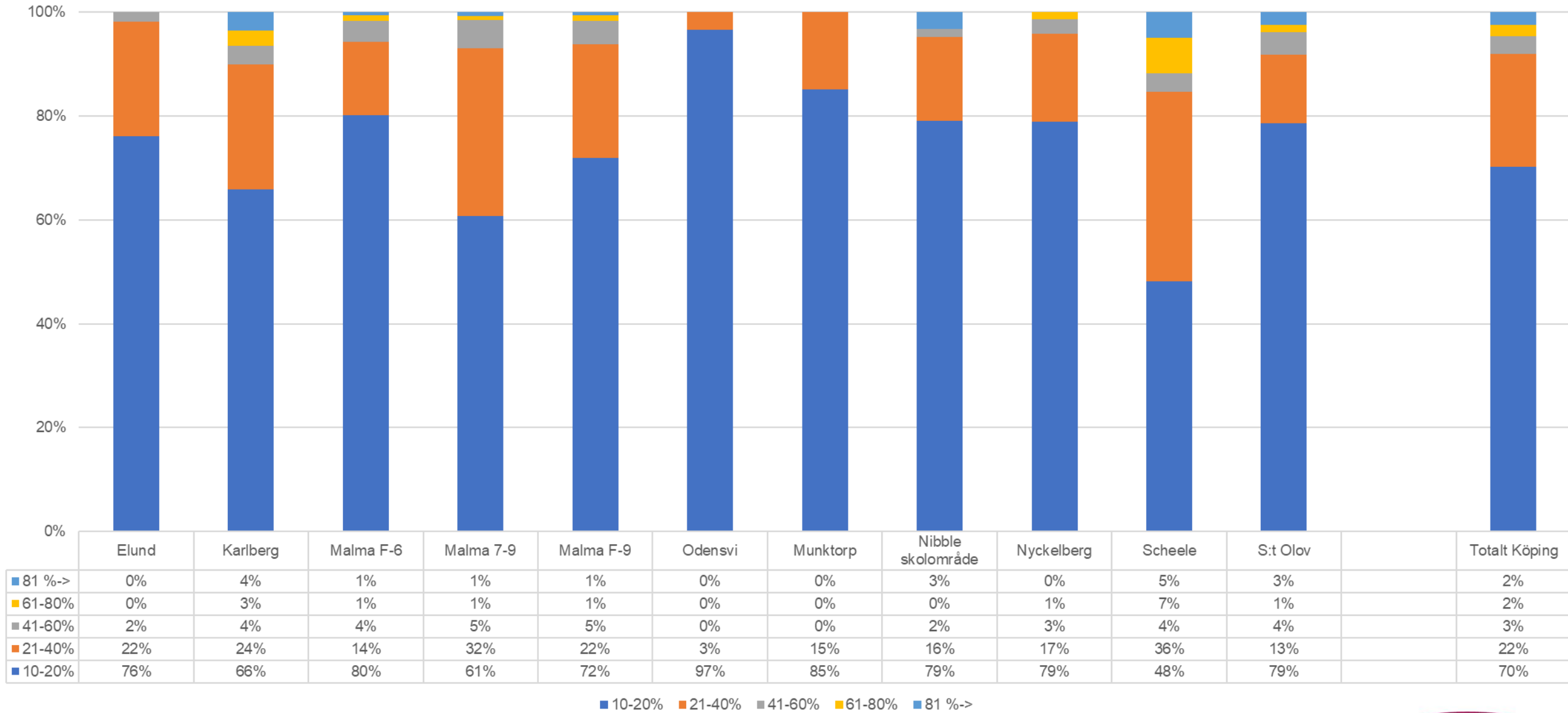
Andel elever med över 10 % frånvaro (både giltig och ogiltig) VT 24 & 25

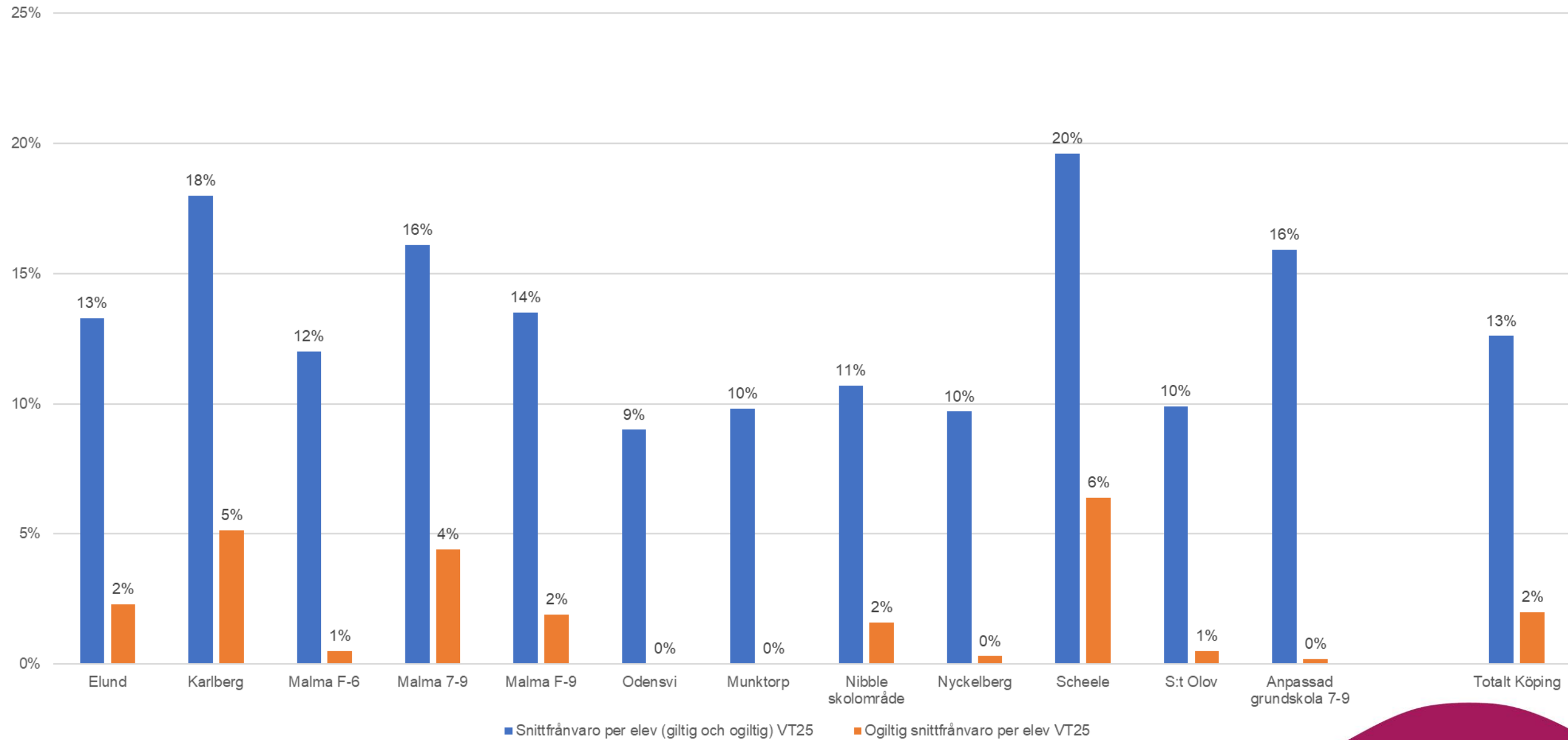
förändringar av andel elever med över 10 % (både giltig och ogiltig) VT 24 och VT 25

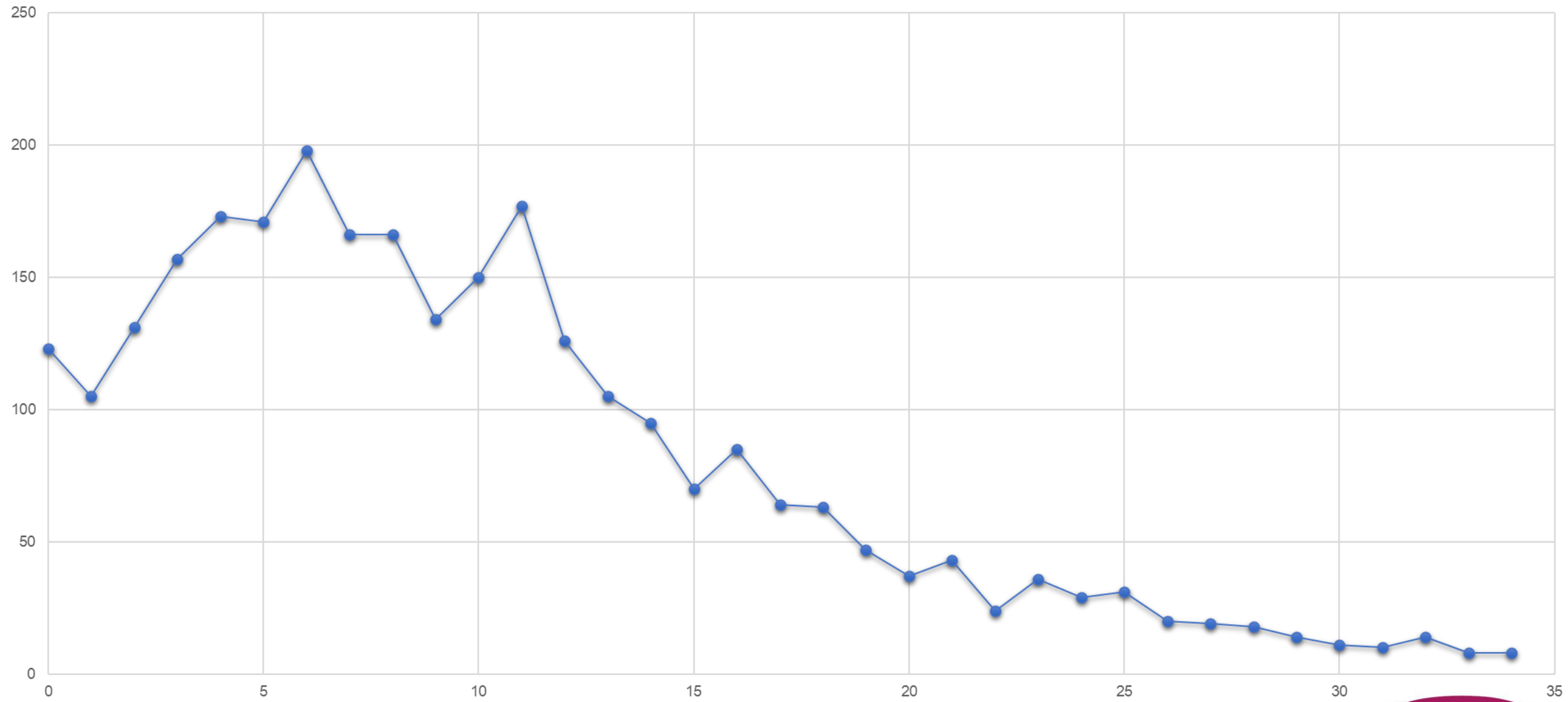
Hur stor andel frånvaro de elever som har mer än 10 % frånvaro har

Snittfrånvaro per elev

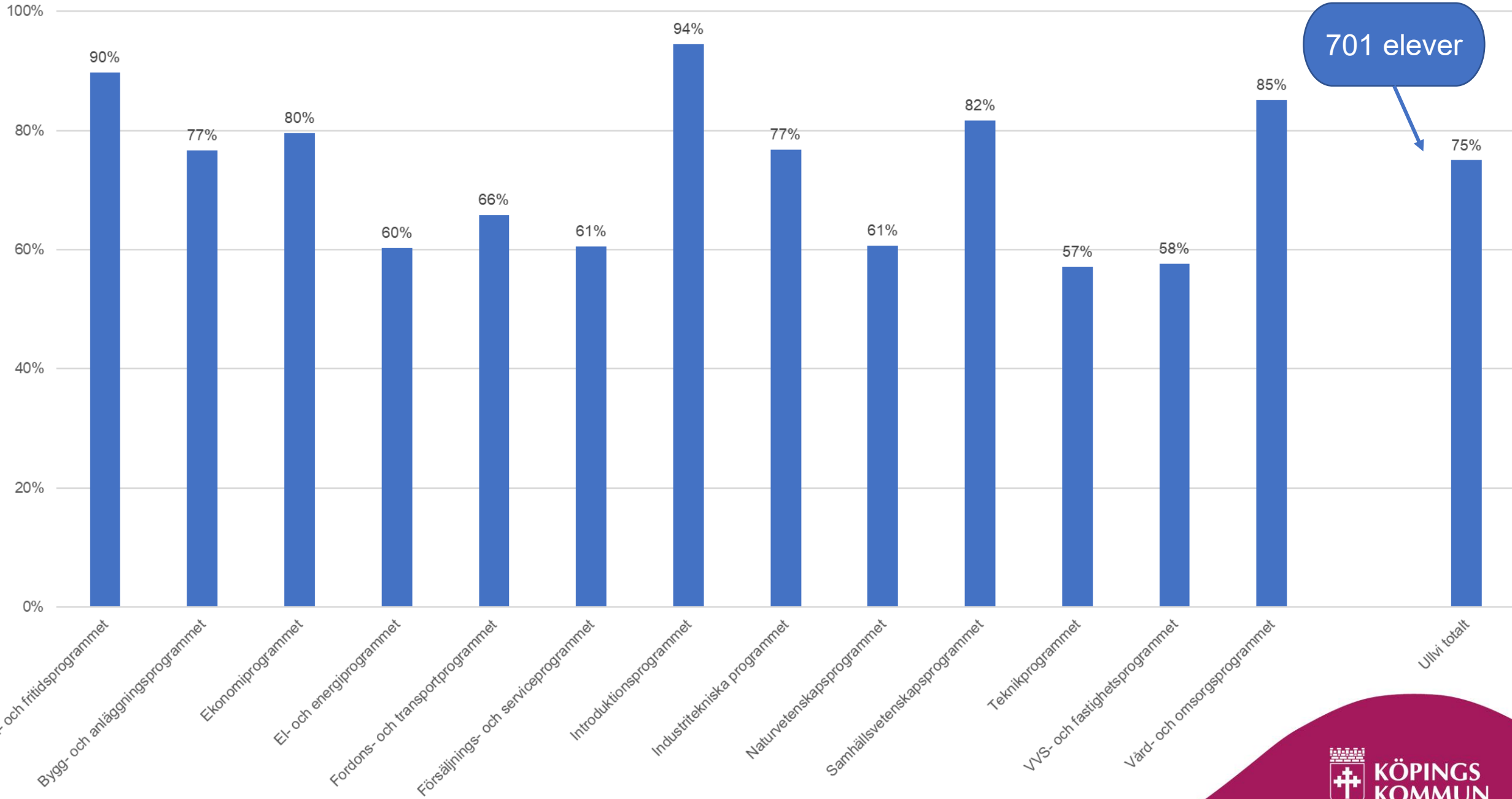
Antal elever per andel frånvaro VT-25

Elevfrånvaro VT-25

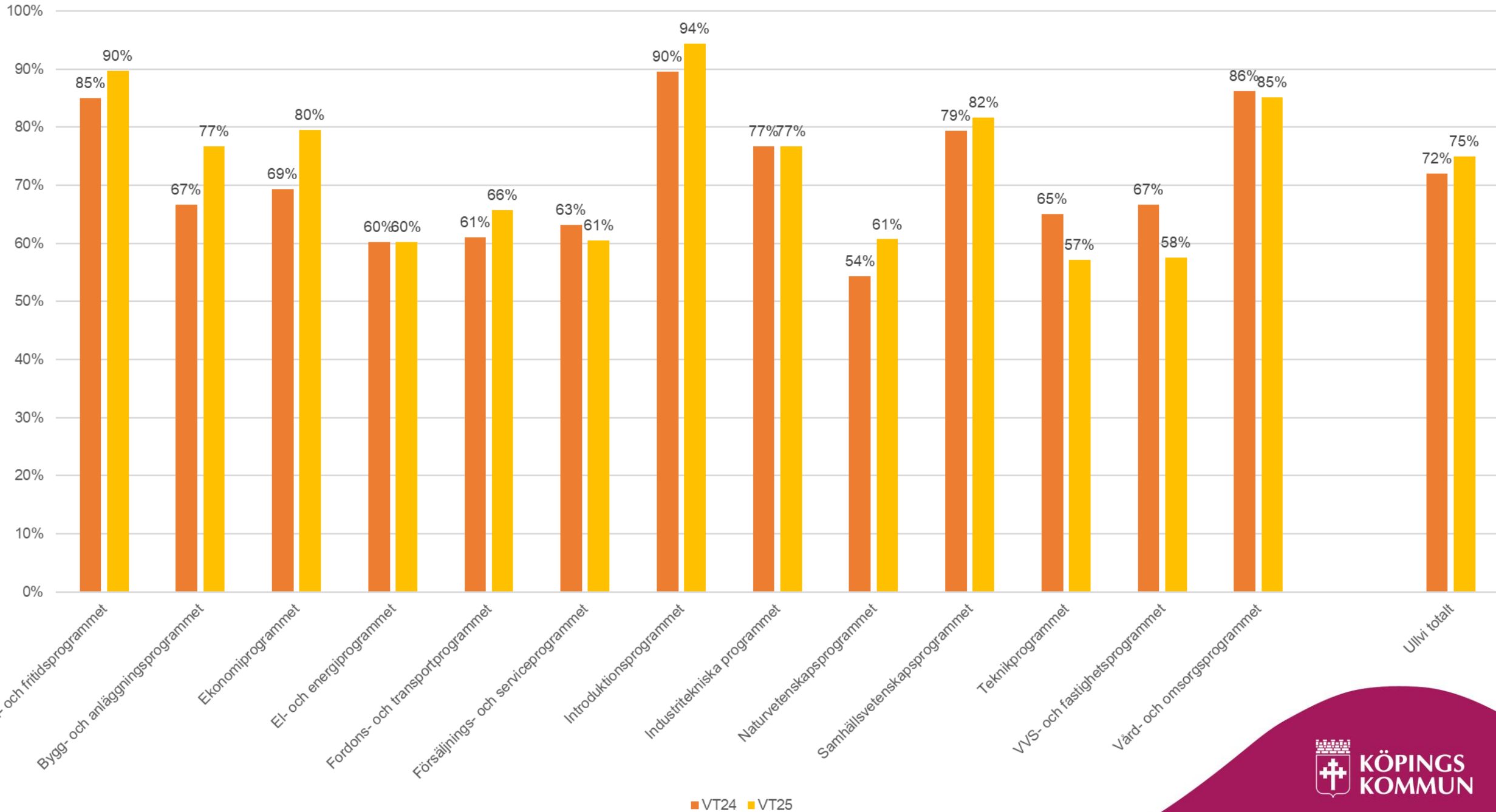
Ullvigymnasiet

Andel elever med frånvaro över 10 % (både giltig och ogiltig)

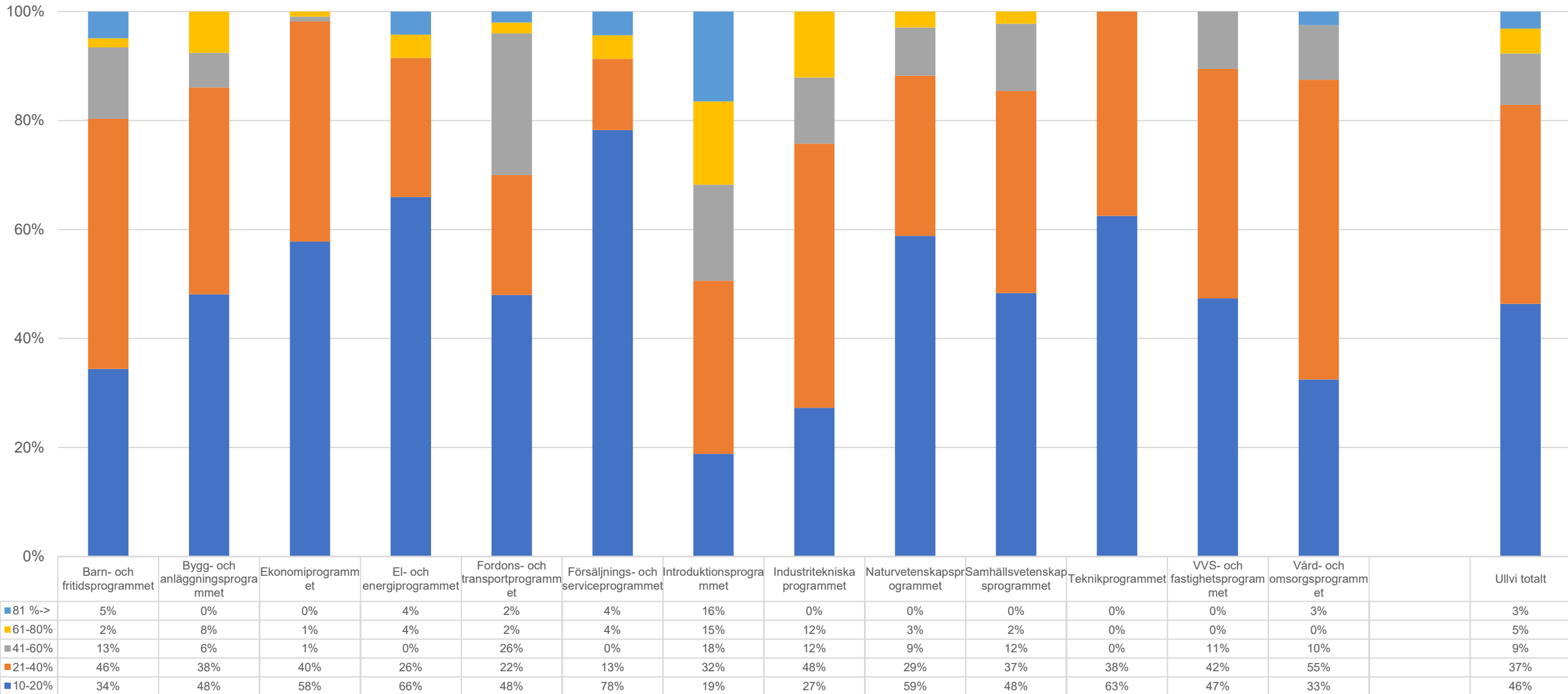

701 elever

Andel elever med frånvaro över 10 % (både giltig och ogiltig)

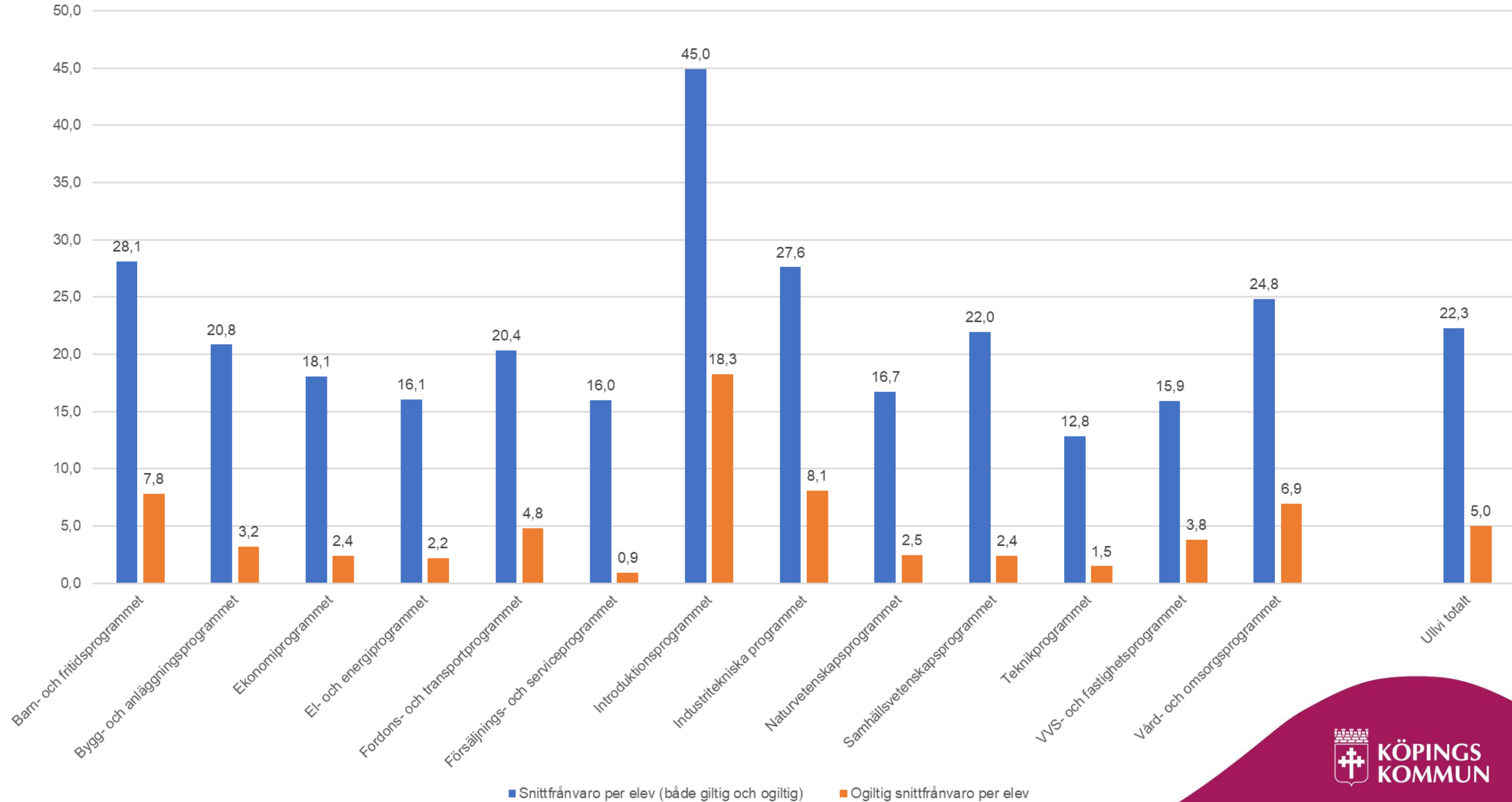

Hur stor andel frånvaro de elever som har mer än 10 % frånvaro har

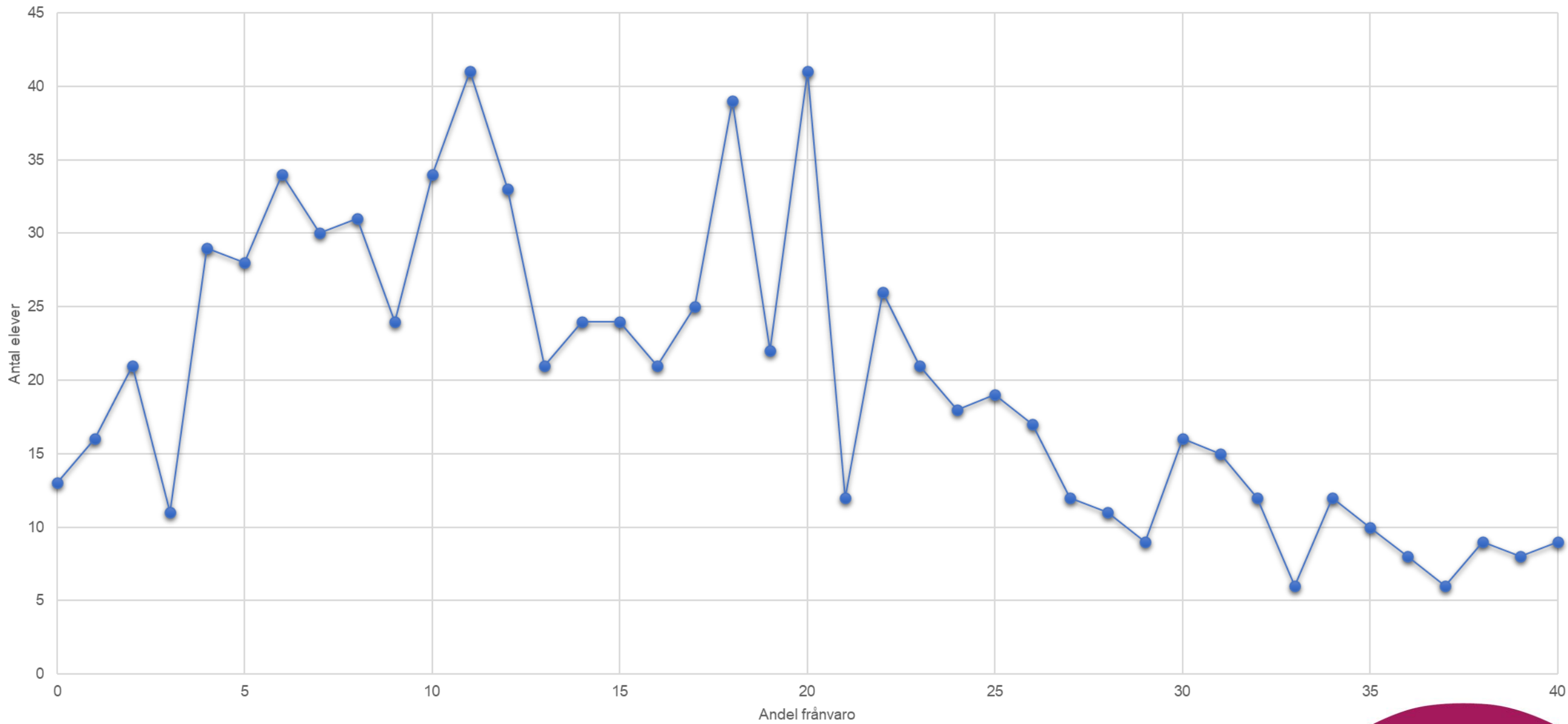

■ 10-20% ■ 21-40% ■ 41-60% ■ 61-80% ■ 81 %->

Snittfrånvaro per elev

Antal elever per andel frånvaro VT-25

Sammanfattning – Elevfrånvaro VT 2025

Varje termin sammanställer utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen statistik utifrån elevfrånvaro i våra grundskolor, anpassad grundskola samt gymnasiet som utbildningsnämnden får ta del av. Mer omfattande frånvarostatistik sammanställs och delges till respektive skola och skolchef för vidare analysarbete.

I Köpings kommun har vi under en längre tid sammanställt och redovisat andel elever som har en total frånvaro (både giltig och ogiltig) över 10 %. På en termin betyder det ungefär 9 dagars frånvaro. I grundskolan är det 49 % av eleverna som har en frånvaro över 10 %, och på gymnasiet är det 75 % av eleverna. Andelen frånvaro över 10 % skiljer sig en del mellan våra skolor och gymnasieprogram.

Från och med höstterminen 2022 sammanställer och redovisar vi även den giltiga och ogiltiga snittfrånvaron per elev. I grundskolan är den genomsnittliga giltiga frånvaron per elev 13 % och den ogiltiga 2 %. På gymnasiet är den genomsnittliga giltiga frånvaron per elev 22 % och den ogiltiga 5 %.